

MINISTERUL MEDIULUI

*AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU
PROGRAMUL OPERAȚIONAL SECTORIAL “MEDIU”*

*Documentul Cadru de
Implementare a Programului
Operațional Sectorial “Mediu”*

Versiunea 2
– Mai 2009 –

CUPRINS

I. INTRODUCERE	3
II. DESCRIEREA DOMENIILOR MAJORE DE INTERVENȚIE	6
II.1. Axa Prioritară 1 „Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată ”	6
II.2. Axa prioritară 2 “Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate”	17
II.2.1 Domeniul major de intervenție 2.1. Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor și extinderea infrastructurii de management al deșeurilor	17
II.2.2 Domeniul major de intervenție 2.2. Reabilitarea siturilor contaminate istoric	25
II.3. Axa prioritară 3 „Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare”	32
II.4. Axa prioritară 4 “Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii”	40
II.5. Axa prioritară 5 “Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc”	48
II.5.1 Domeniul major de intervenție 5.1. Protecția împotriva inundațiilor	48
II.5.2 Domeniul major de intervenție 5.2. Reducerea eroziunii zonei costiere	54
II.6. Axa prioritară 6 „Asistență Tehnică”	60
II.6.1 Domeniul major de intervenție 6.1. Sprijin pentru managementul și evaluarea POS Mediu.....	60
II.6.2 Domeniul major de intervenție 6.2. Sprijin pentru informare și publicitate	65
III. PLANUL FINANCIAR.....	70
IV. ASPECTE PRIVIND IMPLEMENTAREA	74

I. INTRODUCERE

Documentul Cadru de Implementare (DCI) face parte din setul de documente de programare necesare pentru accesarea fondurilor post-aderare. Rolul DCI este acela de a oferi informații detaliate despre axele prioritare, domeniile majore de intervenție, tipurile de proiecte și criteriile de selecție ale acestora, pentru a veni în sprijinul potențialilor beneficiari în pregătirea proiectelor. Spre deosebire de Programul Operațional Sectorial „Mediu” (POS Mediu), DCI nu va fi supus negocierilor cu Comisia Europeană, acesta reprezentând doar un instrument național menit să ofere sprijin Autorității de Management (AM) în implementarea POS Mediu, pe de o parte, și un document de referință pentru toți factorii interesați, pe de altă parte.

Punctul de plecare pentru DCI este Programul Operațional Sectorial „Mediu”, care a fost elaborat în conformitate cu politicile comunitare, așa cum sunt reflectate în documentele următoare:

- Al Șaselea Program de Acțiune pentru Mediu;
- Strategia Europeană de Dezvoltare Durabilă;
- Orientările Strategice pentru Coeziune 2007 – 2013;
- Reglementările UE privind Fondurile Structurale și de Coeziune.

POS Mediu a fost pregătit de către Ministerul Mediului (MM) sub coordonarea Ministerului Finanțelor Publice și în cooperare cu instituții centrale și locale, precum și cu alți parteneri implicați.

În conformitate cu prevederile HG nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale, MM este desemnat Autoritate de Management pentru Programul Operațional Sectorial “Mediu” (AM POS Mediu). AM este organizată ca direcție generală – Direcția Generală pentru Managementul Instrumentelor Structurale – conform prevederilor HG nr. 57/2009 pentru organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, AM POS Mediu va fi pe deplin responsabilă de managementul programului. Pentru o implementare eficientă a acestui program au fost desemnate 8 Organisme Intermediare (OI), conform prevederilor HG nr. 457/2008 și ale HG nr. 57/2009. OI-urile sunt organizate la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare și sunt organizate ca instituții publice fără personalitate juridică în subordinea MM. Fiecare OI este condus de un director executiv.

POS Mediu a fost elaborat în conformitate cu *acquis-ul comunitar* privind managementul fondurilor comunitare în perioada 2007–2013. Domeniile ce vor fi susținute financiar prin POS Mediu sunt conforme prevederilor instituite prin Regulamentul CE nr. 1083/2006 stabilind prevederi generale pentru Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European (FSE) și Fondul de Coeziune (FC), prin Regulamentul nr. 1084/2006 privind Fondul de Coeziune, precum și prin Regulamentul nr. 1080/2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională. Reglementările naționale și ale UE, precum și strategiile și planurile existente în domeniul mediului au stat, de asemenea, la baza elaborării POS Mediu.

Bugetul total al POS Mediu pentru perioada de programare 2007-2013 este de aproximativ 5,6 miliarde Euro. Din această sumă, aproximativ 4,5 miliarde Euro reprezintă sprijinul comunitar, respectiv cca. 23,5% din sursele financiare alocate Cadrelui Strategic Național de Referință, și aproximativ 1,1 miliarde Euro reprezintă contribuție națională. Sursele comunitare utilizate în implementarea POS Mediu sunt asigurate din Fondul de Coeziune și Fondul European de Dezvoltare Regională.

POS Mediu are o contribuție semnificativă la îndeplinirea angajamentelor României rezultate din negocierea Capitolului 22 – Mediu, și, implicit, prin finanțarea investițiilor necesare, va contribui substanțial la reducerea diferențelor calitative și cantitative existente între infrastructura națională de mediu și cea existentă la nivelul Statelor Membre ale UE.

POS Mediu este unul din cele 7 programe operaționale elaborate în cadrul Obiectivului “Convergență” pentru perioada de programare 2007–2013. POS Mediu a fost elaborat în conformitate cu cea de-a treia prioritate a PND 2007–2013 – “Protecția și îmbunătățirea calității mediului”, precum și cu Prioritatea 1 a CNSR – “Dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene”.

POS Mediu, cel mai important program de asistență financiară pentru infrastructura de mediu, este conceput pentru a fi un catalizator pentru o economie mai competitivă, un mediu mai curat și o dezvoltare regională mai echilibrată. POS Mediu continuă programele naționale existente de dezvoltare a infrastructurii de mediu și ia în considerare facilitățile și proiectele de dezvoltare finanțate de programele de asistență pentru preaderare (PHARE, ISPA, SAPARD). POS Mediu se bazează în totalitate pe scopurile și prioritățile politicilor Uniunii Europene pentru mediu și infrastructură și reflectă obligațiile internaționale ale României precum și interesele sale naționale specifice.

Programul acoperă perioada 2007-2013, dar obiectivele sale urmăresc nevoile de dezvoltare ale României și după anul 2013, prin punerea bazelor investițiilor durabile și fezabile. POS Mediu va oferi sprijin României în atingerea angajamentelor de aderare pentru capitolul de mediu.

În perioada 2007-2013, proiectele preconizate prin POS Mediu vor fi finanțate din **Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și din Fondul de Coeziune (FC)**.

FEDR are ca scop dezvoltarea echilibrată a Statelor Membre prin reducerea diferențelor între nivelurile de dezvoltare ale diferitelor regiuni, cu o atenție deosebită asupra regiunilor mai puțin dezvoltate, atât urbane cât și rurale, a celor în declin industrial, în zonele cele mai vulnerabile în ceea ce privește moștenirea naturală și geografică, ca de exemplu insulele, regiunile montane, precum și zone cu densitate redusă a populației și zone de frontieră. Asistența financiară acordată prin POS Mediu acoperă proiectele care tratează cu precădere managementul deșeurilor, protejarea și conservarea biodiversității și asistența tehnică acordată Autorității de Management și Organismelor Intermediare.

FC urmărește să consolideze coeziunea economică și socială a Comunității pentru a promova dezvoltarea durabilă. Finanțarea acordată din acest fond prin POS Mediu acoperă proiecte pentru sectoarele calitatea apei, protecția împotriva dezastrelor naturale și calitatea aerului.

Obiectivul global al POS Mediu constă în îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu, vizând, în principal, respectarea acquis-ului comunitar de mediu.

Astfel, POS Mediu urmărește reducerea diferenței dintre infrastructura de mediu care există între România și Uniunea Europeană, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. Implementarea programului trebuie să se concretizeze în servicii publice mai eficiente și mai performante legate de furnizarea apei, canalizare și încălzire, cu luarea în considerare a principiului dezvoltării durabile și a principiului “poluatorul plătește”.

Obiectivele specifice ale POS Mediu sunt următoarele:

- *Îmbunătățirea calității și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată, prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane*

până în 2015 și stabilirea structurilor regionale eficiente pentru managementul serviciilor de apă/apă uzată.

- **Dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor prin îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric în minimum 30 de județe până în 2015.**
- **Reducerea impactului negativ asupra mediului și diminuarea schimbărilor climatice cauzate de sistemele de încălzire urbană în cele mai poluate localități până în 2015.**
- **Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea rețelei Natura 2000.**
- **Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populației, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone până în 2015.**

În vederea atingerii obiectivelor sus-menționate, s-au identificat următoarele axe prioritare:

Axa prioritară 1 – „Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată”;

Axa prioritară 2 – „Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric”;

Axa prioritară 3 – „Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare”;

Axa prioritară 4 – „Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii”;

Axa prioritară 5 – „Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc”;

Axa prioritară 6 – „Asistența tehnică”.

Identificarea axelor prioritare în cadrul POS Mediu s-a făcut pe baza următoarelor considerații strategice: contribuția substanțială la îndeplinirea cerințelor acquis-ului de mediu, în scopul îmbunătățirii calității mediului și a standardelor de viață pentru mai mult de jumătate din populația României, stabilirea unor sisteme de management eficiente pentru serviciile de mediu, convergența regională, accelerarea implementării programelor naționale, evitarea/reducerea viitoarelor pierderi economice și de mediu (asociate cu lipsa acțiunilor durabile pe termen scurt), cât și a unor constrângeri ale obiectivelor specifice pe parcursul perioadei de implementare.

II. DESCRIEREA DOMENIILOR MAJORE DE INTERVENȚIE

II.1. Axa Prioritară 1 „Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată ”

II.1.1. Domeniu major de intervenție 1.1. “Extinderea/modernizarea sistemelor de apă și apă uzată”

II.1.1.1. Descriere

Această axă prioritară se adresează sectorului apă/apă uzată, în care România trebuie să își îndeplinească angajamentele de aderare cele mai costisitoare. Pe lângă acestea, sistemul de alimentare cu apă și canalizare din România este departe de a fi conform standardelor Statelor Membre ale UE. Principalele puncte slabe identificate sunt accesul scăzut al comunităților la infrastructura de apă (52% comparativ cu 80% în Statele Membre), slaba calitate a apei potabile și lipsa sistemelor de colectare și a stațiilor de tratare în anumite zone.

Serviciile publice de apă și canalizare sunt adesea ineficiente, cauzate în principal de numărul mare de operatori mici, mulți dintre aceștia desfășurând diferite alte activități (transport public, încălzire urbană, electricitate locală, etc.) și din cauza lipsei unor proiecte de investiții pe termen lung, managementului ineficient, lipsei obiectivelor pe termen lung și a planurilor de afaceri, etc.

Legislația românească în sectorul de apă este în mare măsură în vigoare și în conformitate cu acquis-ul comunitar, dar sunt necesari pași suplimentari în vederea conformării depline, în special în cazul comunităților mici și mijlocii.

În conformitate cu Tratatul de Aderare, România a obținut perioade de tranziție pentru conformarea cu acquis-ul pentru colectarea, descărcarea și epurarea apelor uzate municipale – până în 2015 pentru 263 *aglomerări* mai mari de 10.000 locuitori echivalenți (l.e.) și până în 2018 pentru 2.346 *de aglomerări* între 2.000 și 10.000 locuitori echivalenți (l.e.). Perioade de tranziție au fost obținute, de asemenea, și pentru calitatea apei potabile până în 2015, pentru conformarea cu Directiva CE nr. 98/83. Costurile conformării în acest sector au fost estimate la 19 miliarde de Euro până în 2018, din care 9 miliarde de Euro au fost calculate numai pentru angajamentele din perioada 2007–2013. De aceea, această axă prioritară reprezintă cea mai mare parte din alocarea financiară POS Mediu (60%).

Mai mult, în urma negocierilor de aderare, România a declarat întregul său teritoriu drept zonă sensibilă, acest aspect presupunând obligația ca toate aglomerările umane cu mai mult de 10.000 locuitori echivalenți să fie prevăzute cu stații de epurare cu grad avansat de epurare. Ca urmare, sunt necesare costuri suplimentare pentru conformare în majoritatea aglomerărilor urbane cu peste 100.000 l.e., care beneficiază de programele de pre-aderare pentru construcții/reabilitare de stații de epurare a apei, astfel încât să se asigure tratarea avansată (eliminarea azotului și fosforului).

Ținând cont de slaba dezvoltare a sectorului de apă din România (în ceea ce privește infrastructura și serviciile publice), aspect reflectat și în cadrul angajamentelor de conformare cu acquis-ul UE în perioade de tranziție relativ scurte, se va acorda prioritate proiectelor mari de infrastructură, care acoperă mai multe aglomerări la nivel regional / județean și care:

- vor aduce o contribuție importantă în conformarea cu directivele de apă și apă uzată;

- vor avea un impact considerabil în ceea ce privește dezvoltarea regională prin adresarea unor nevoi de dezvoltare urgente ale comunităților mari, pe baza unei strategii pe termen lung și prin îmbunătățirea capacității instituționale locale în elaborarea și implementarea politicilor din sectorul de apă.

Prin promovarea sistemelor integrate de apă și apă uzată într-o abordare regională, România urmărește să maximizeze eficiența costurilor prin realizarea de economii la scară, în scopul de a optimiza costurile de investiții globale și cele de operare induse de asemenea investiții. Pentru a realiza acest lucru, comunitățile din ariile geografice clar definite (de ex. dintr-un bazin hidrografic) sunt încurajate să se grupeze și să dezvolte un program de investiții comun, pe termen lung, pentru dezvoltarea sectorului de apă (Master Planuri pentru apă/apă uzată). Investițiile prioritare la nivel regional urmăresc să ofere populației utilități corespunzătoare de apă și apă uzată, la calitatea cerută și la tarife acceptabile.

Proiectele regionale se vor adresa inițial nevoilor din sectorul de apă din aglomerările urbane, acolo unde impactul asupra mediului este de obicei mai mare și unde populația beneficiară este mai numeroasă. Unele dintre zonele rurale pot fi de asemenea integrate în proiectul regional dacă un impact semnificativ asupra mediului poate fi justificat și/sau dacă anumite componente eficiente din punct de vedere al costului pot îmbunătăți sustenabilitatea investiției în ansamblu. Prioritizarea investițiilor în aria proiectului va ține de asemenea cont de angajamentele asumate de România în negocierile pentru Capitolul 22.

Luarea în calcul a angajamentelor negociate sus menționate, pe fondul unei serioase lipse a investițiilor și al unor servicii deficitare în sectorul de apă, presupune nevoi investiționale semnificative în toată țara. În orice caz, este important să se ia în considerare nu numai volumul investiției necesare, ci și contextul instituțional.

Astfel, în sectorul de apă, regionalizarea este o condiție de bază pentru implementarea strategiei propuse pentru aceasta axă prioritară. Procesul de regionalizare a operatorilor existenți în sectorul de apă a fost inițiat în perioada programelor SAMTID de preaderare (Dezvoltarea Investițiilor în Orașele Mici și Mijlocii) și FOPIP (Program pentru Îmbunătățirea Performanței Operaționale și Financiare). Principalul obiectiv al acestui proces a fost crearea unor companii performante în sectorul de apă, care să poată implementa nu numai finanțarea UE, cât și să preia funcționarea facilităților din aglomerările învecinate, în care nu există un operator capabil să furnizeze acestora o structură potrivită de implementare care să absoarbă fondurile UE.

Regionalizarea este un element-cheie în îmbunătățirea calității și eficienței, din punct de vedere al costului, a infrastructurii locale de apă și a serviciilor în scopul îndeplinirii obiectivelor de mediu, dar și pentru asigurarea durabilității investițiilor, a operațiunilor, a unei strategii de dezvoltare pe termen lung în sectorul de apă și a unei dezvoltări regionale echilibrate.

Procesul de regionalizare reprezintă un element esențial pentru îndeplinirea cerințelor din acquis-ul privind protecția mediului în sectorul apă și apă uzată, întrucât este nevoie de operatori experimentați care să realizeze obiectivele investiționale și care să garanteze calitatea funcționării facilităților construite. Fără finanțare sub formă de grant, majoritatea operatorilor mici nu vor fi capabili să se conformeze acquis-ului. Prin urmare, există un stimulent puternic ca diferiți operatori să se asocieze în vederea înființării unui operator regional de apă și să depășească astfel potențialele probleme administrative.

Regionalizarea presupune ca grupuri ale autorităților locale dintr-o anumită zonă să-și coordoneze eforturile cu scopul de a implementa programe integrate de dezvoltare a serviciilor menite să atingă obiective de performanță stabilite prin POS, și să procedeze la reorganizarea

teritorială a serviciilor prin delegarea implementării planurilor de dezvoltare regională și a managementului serviciilor unui Operator Regional de Apă.

Din punct de vedere instituțional, regionalizarea este realizată prin reorganizarea serviciilor publice existente deținute de către autoritățile administrației publice locale. Aceasta se bazează pe trei elemente instituționale cheie:

- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară (ADI);
- Operatorul Regional (OR);
- Contractul de Delegare a Gestiunii Serviciilor.

Delegarea gestiunii serviciilor este nucleul organizării operaționale și instituționale a managementului regionalizat al serviciilor de apă și canalizare și este concepută pentru a:

- oferi o relație echilibrată între autoritățile locale și operatorul regional;
- focaliza contractul asupra pregătirii, finanțării și executării planului de investiții ca bază pentru consolidarea performanței serviciilor;
- conduce aspectele cheie care converg către un management eficient, dinamic și durabil al serviciilor de apă și canalizare, în special cu privire la:
 - gestionarea activelor și sistemul financiar;
 - sistemul de ajustare a tarifelor;
 - procesele de raportare și control.

Contractul de delegare stabilește obligațiile și drepturile specifice ale fiecărei părți cu privire la dezvoltarea programelor de investiții și îndeplinirea nivelurilor următoare ale prestării serviciilor. În baza acestui contract, OR va conduce, opera, menține, moderniza, reînnoi și extinde, unde este cazul, toate activele publice prevăzute în contract, pe propria răspundere, ținând cont de plata (tariful) făcută de clienți, supusă și conformă prevederilor acestui contract.

Proprietatea activelor publice și responsabilitatea pentru furnizarea serviciilor adecvate de apă și canalizare la un cost rezonabil rămân în sarcina autorităților locale.

Acest domeniu de intervenție va contribui la atingerea obiectivelor generale și specifice ale POS Mediu, deoarece furnizarea către populație a serviciilor de apă/canalizare este o condiție de bază pentru îmbunătățirea standardelor de viață. Investițiile preconizate se concentrează pe extinderea/modernizarea rețelelor de apă și canalizare, construirea/reabilitarea facilităților de tratare a nămolului. Serviciile publice vor deveni mai eficiente și mai performante, iar ponderea racordării populației la astfel de utilități se va mări semnificativ, de la 52% în prezent, până la 70% (obiectivul prevăzut în POS Mediu).

Obiective

- 1 *Asigurarea serviciilor de apă și canalizare, la tarife accesibile;*
- 2 *Asigurarea calității corespunzătoare a apei potabile în toate aglomerările urbane;*
- 3 *Îmbunătățirea calității cursurilor de apă;*
- 4 *Îmbunătățirea gradului de gospodărire a nămolurilor provenite de la stațiile de epurare a apelor uzate;*
- 5 *Crearea de structuri eficiente de management al apei.*

II.1.1.2. Activități eligibile orientative

- Construcția/modernizarea surselor de apă în vederea potabilizării;
- Construcția/reabilitarea stațiilor de tratare a apei potabile;
- Extinderea/reabilitarea rețelelor de apă potabilă și canalizare și a structurilor civile corespondente, inclusiv reabilitarea conductelor de apă, dacă există dovezi că nu sunt respectați indicatorii de prag stabiliți în listele A și B din Directiva nr. 98/83/EC din cauza tipului de material al conductelor existente sau din cauza calității insuficiente a conductelor; construirea/reabilitarea/extinderea elementelor de prevenire/control al inundațiilor legate de rețelele de apă/canalizare;
- Construirea/modernizarea stațiilor de tratare a apelor uzate (inclusiv introducerea treptei terțiare de epurare);
- Construirea/reabilitarea facilităților de tratare a nămolului din stațiile de tratare a apelor uzate;
- Contorizare, echipamente de laborator, echipamente de detectare a pierderilor etc.;
- Asistență tehnică pentru pregătirea proiectelor (inclusiv dosarele de licitație), management și supervizare, publicitate (inclusiv conștientizarea publicului), îmbunătățirea guvernării instituționale.

O operațiune, respectiv un proiect, poate conține una sau mai multe din activitățile eligibile enumerate mai sus.

II.1.1.3 Categoriile de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să respecte atât prevederile HG nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale cu modificările și completările ulterioare, cât și ale Ordinului comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu, să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categoriile de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare și inginerie Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale și a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare și asistență tehnică	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare și inginerie (cod SMIS 05)	Proiectare
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție	Cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție (cod SMIS 51)	
Cheltuieli pentru amenajarea terenului	Cheltuieli pentru clădiri și construcții (cod SMIS 20)	Clădiri și construcții

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categoriile de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru construcții și instalații Cheltuieli pentru organizare de șantier Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste și predare la beneficiar		
Cheltuieli pentru investiția de bază: - cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice; - cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj; - cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport; - cheltuieli pentru dotări; - cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru echipamente și utilaje (cod SMIS 21)	Echipamente și utilaje
Cheltuieli diverse și neprevăzute	Cheltuieli diverse și neprevăzute (cod SMIS 16)	Cheltuieli neprevăzute
Cheltuieli pentru consultanță	Cheltuieli pentru consultanță și asistență tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)	Asistență tehnică
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)	
Cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instituționale a beneficiarilor	Cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instituționale a beneficiarului (cod SMIS 200)	
Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuieli aferente activităților de audit pentru proiect (cod SMIS 53)	
Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii	Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului (cod SMIS 201)	
Cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare și publicitate pentru proiect, care rezultă din obligația beneficiarului (cod SMIS 55)	
Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului (cod SMIS 57)	
Cheltuieli pentru asistență tehnică	Cheltuieli pentru supervizare pe parcursul implementării proiectului (cod SMIS 22)	Supervizare pe parcursul implementării

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categoriile de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații	Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații (cod SMIS 06)	Taxe și impozite
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)	
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)	

II.1.1.4 Utilizarea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.1.1.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FC)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	260.932.320	221.792.472	33.921.202	0	5.218.646	39.139.848	0
2008	317.088.951	269.525.608	41.221.564	0	6.341.779	47.563.343	0
2009	414.355.031	352.201.776	53.866.154	0	8.287.101	62.153.255	0
2010	483.587.392	411.049.283	62.866.361	0	9.671.748	72.538.109	0
2011	554.071.909	470.961.123	72.029.348	0	11.081.438	83.110.786	0
2012	602.370.764	512.015.150	78.308.199	0	12.047.415	90.355.614	0
2013	634.102.056	538.986.748	82.433.267	0	12.682.041	95.115.308	0
TOTAL	3.266.508.423	2.776.532.160	424.646.095	0	65.330.168	489.976.263	0

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.1.1.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile**	98% (85% FC+ 13% buget de stat)
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	2%
Contribuția comunitară (FC) la finanțarea acordată (se calculează ca procent din valoarea maximă a finanțării acordate, adică 85% din 98%)	86,73%
Contribuție publică națională la finanțarea acordată (buget de stat)	13,27%

*La nivel de proiect

**Costul total eligibil se stabilește în conformitate cu prevederile Art. 55 al Regulamentului General nr. 1083/2006: *cheltuielile eligibile aferente proiectelor generatoare de venituri nu vor depăși valoarea curentă a costului investiției din care se scade valoarea curentă a venitului net estimat a se obține prin funcționarea investiției pe o anumită perioadă. Pentru proiectele eligibile din cadrul acestei axe prioritare, perioada de referință este de 30 ani.*

II.1.1.7 Categorii de beneficiari eligibili

Operatorii Regionali de Apă

II.1.1.8 Grupuri țintă/Zone țintă

Zona țintă este zona acoperită de proiect. În acest caz, zona țintă este la nivel de județ/de regiune.

II.1.1.9 Perioadă orientativă de depunere a proiectelor

2007 – 2011

II.1.1.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

Cerere de proiecte pe bază de listă de proiecte eligibile: Baza selecției proiectelor este Anexa 2 a POS Mediu – Lista orientativă a proiectelor majore pentru POS Mediu, în ordinea priorității, conform Planurilor Naționale pentru Implementarea Acquis-ului și a Planurilor de investiție pe termen lung (Master Plan-uri județene) pentru apă și canalizare. Această listă este actualizată periodic și prezentată Comitetului de Monitorizare în cadrul reuniunilor bianuale. Toate proiectele planificate sunt aprobate, în măsura în care sunt îndeplinite criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție aprobate de către Comitetul de Monitorizare. Selecția se va efectua luând în considerare programarea anuală pe priorități.

II.1.1.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

	Criteriu
Eligibilitate	Eligibilitatea solicitantului
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenței - proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale ¹)
	- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanțări)
	- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului	
Evaluarea relevanței și maturității	Relevanța proiectului - reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu și concordanța cu strategia națională și/sau regională relevantă și, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populație beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislația comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)

¹ Politicile europene/temele orizontale reprezintă priorități/politici acceptate de toate Statele Membre ale Uniunii Europene și trebuie să se reflecte în toate inițiativele comunitare. Acestea includ: promovarea egalității de șanse și politica nediscriminatorie; dezvoltarea durabilă, protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător; tehnologia informației; achizițiile publice.

	Criteriu
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare ² (definirea clară a obiectivelor și activităților proiectului, strategie/plan de achiziții, plan financiar, avize/acorduri/autorizații, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

II.1.1.12 Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată (“output”)											
Localități ce beneficiază de facilități de apă noi/reabilitate în sistem regional (număr)	60	2006	60	60		200		250			300
Stații de epurare noi/reabilitate (număr)	30	2006	30	30		75		150			200
Indicatori de rezultat (“result”)											
Populația conectată la serviciile de apă în sistem regional (%)	52	2006	52	52		62		64			70
Apă uzată epurată corespunzător (din totalul volumului de apă uzată) - %	35	2006	35	35		45		54			60
Companii regionale de apă create	10	2006	10	10	25	35					35

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoare de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată (“output”)											
Stații de epurare ape uzate noi și reabilitate (nr.)	30	2006	30	30		75		150			200
Stații de tratare noi și reabilitate (nr.)											
Lungime de rețea de alimentare cu apă - nou creată (km)											
Lungime de rețea de alimentare cu apă – reabilitată (km)											

² Propunerea de proiect trebuie să fie clară, coerentă, realistă și fezabilă cu referire la operațiunile propuse, termenii de realizare, bugetul aferent, eficiența cost-beneficiu a acestora. Trebuie să existe o legătură directă între problemele identificate, obiectivele proiectului, acțiunile propuse și rezultatele estimate. Toate operațiunile propuse pentru finanțare trebuie să fie clar descrise și cuantificate. Propunerea de proiect trebuie să indice resursele tehnice și financiare folosite pentru implementarea adecvată a proiectului. Planificarea activităților trebuie să fie realistă. Potențialele dificultăți în implementarea proiectelor să fie identificate și, ca atare, propuse măsuri de reducere/eliminare a riscurilor. Propunerea de buget trebuie să corespundă operațiunilor descrise în partea tehnică. Bugetul proiectului, defalcat pe categorii de cheltuieli, trebuie să fie transparent și coerent.

Indicator	Valoare de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lungime de rețea de canalizare - nou creată (km)											
Lungime de rețea de canalizare – reabilitată (km)											
Indicatori de rezultat (“result”)											
Localități care beneficiază de facilități noi și reabilitate (nr.)	60	2006	60	60		200		250			300
Populația echivalentă pentru care apa uzată este epurată conform NTPA 001 (nr.)											
Populația adițională conectată la serviciile de alimentare cu apă (nr.)											
Populație echivalentă adițională racordată la servicii de canalizare (nr.)											

Indicatori de mediu

- creșterea epurării apelor uzate (% și m³);
- reducerea consumului de apă per persoană (m³);
- performanța stațiilor de tratare a apelor uzate (neconforme/conforme);
- reducerea pierderilor în rețeaua de distribuție a apei ca % din producția totală de apă.

II.1.1.13 Teme orizontale

- **Dezvoltare durabilă**

Aceste investiții vor contribui la asigurarea unui management durabil al resurselor de apă. Apele uzate vor avea cel mai înalt grad de tratare, respectiv eliminarea nitraților și a fosfaților înainte de deversarea în emisari. Astfel, calitatea apei din sol va fi îmbunătățită, iar eutrofizarea Mării Negre va fi diminuată. Investițiile făcute pentru tratarea apelor uzate și pentru construirea/reabilitarea rețelelor de apă vor îmbunătăți semnificativ sănătatea oamenilor prin furnizarea unei ape potabile de calitate adecvată. În același timp, vor fi făcute economii semnificative legate de consumul de apă prin introducerea pe scară largă a sistemului de contorizare și prin reducerea pierderilor de apă din rețele.

Fiecare proiect de investiție va fi supus unui studiu de evaluare a impactului, conform legislației naționale aplicabile.

- **Egalitatea de șanse**

Proiectele de investiții efectuate în cadrul axei prioritare vor genera noi locuri de muncă, în special în etapa de construcții – montaj a obiectivului de investiții. Locurile de muncă respective vor fi accesibile tuturor categoriilor sociale. Acest domeniu major de intervenție va promova și aplica principiul egalității de șanse în conformitate cu prevederile Legii nr. 202/2002 privind egalitatea între bărbați și femei. De asemenea, în momentul dezvoltării proiectelor, o atenție deosebită va fi acordată nevoilor și intereselor comunităților de romi localizate în aria proiectului, fie în termeni de dotare cu utilități publice, fie în legătură cu posibilitatea utilizării acestora ca forță de muncă pentru noile locuri de muncă create prin proiecte.

II.1.1.14 Ajutorul de stat

Operațiunile incluse în această Axă Prioritară nu reprezintă ajutor de stat conform prevederilor Articolului 87 (1) din Tratatul CE. De asemenea, au fost luate în considerare prevederile din Ghidul pentru Ajutorul Regional Național (2005/C54/08).

În baza unei evaluări a sectorului de apă, autoritățile române au concluzionat că investițiile din acest domeniu nu cad sub incidența ajutorului de stat din următoarele motive:

- Sectorul apă/apă uzată din România **are un caracter de monopol natural**. Sistemele închise sunt stabilite prin cadrul legal în România, ce include următoarele prevederi:
 - o Serviciile de apă pot fi asigurate *direct* de către autoritatea publică locală, o Asociație de Dezvoltare Intercomunitară deținută în totalitate de autoritățile publice locale, ori de către *un operator regional* în baza unui contract de delegare semnat de ADI, în numele și pe seama autorităților locale asociate, și operatorul regional. În egală măsură, ADI exercită un control specific asupra operatorului, aspect menționat atât în actele constitutive ale ADI și OR, cât și în contractul de delegare.
 - o Serviciile de apă sunt restricționate la teritoriul autorității/autorităților administrației publice locale respective.
- Fondurile publice asociate cu **POS Mediu sunt alocate pentru investiții în infrastructura apei** care este deținută de către stat.
- **Sectorul apei nu prezintă interes pentru sectorul privat pe termen mediu** din cauza necesarului investițional ridicat pentru conformarea cu acquis-ul UE într-o perioadă scurtă de timp. Prin urmare, o evaluare atentă a situației din sectorul de apă indică faptul că **excepția in-house** pentru selectarea Operatorilor Regionali, ca instrument pentru o implementare teritorială și operare eficientă a facilităților în sectorul de apă, în conformitate cu acquis-ul de mediu, este, în mod evident, **lipsită de alternative**. Regruparea operatorilor și a utilităților din aglomerările mici într-un singur operator regional funcțional, controlat de ADI, reprezintă în prezent, în special pentru micile aglomerări, singura posibilitate de a avea acces la servicii de apă de bază operate corespunzător. Stabilirea acestor Operatori Regionali, ce presupune ca metodă de stimulare și acordarea finanțării publice, este o cerință esențială pentru mobilizarea capacităților corespunzătoare ce pot furniza servicii adecvate la costuri comparabile unor companii bine gestionate.
- Metoda determinării deficitului de finanțare (financing gap) va fi folosită pentru determinarea grantului UE (conform Art. 55 din Regulamentul General nr. 1083/2006/EC).
- Va fi stabilit un sistem de evaluare pentru a monitoriza funcționarea Operatorilor Regionali.
- Directiva UE pentru serviciile din cadrul Pieței Interne – art. 17 și 18 – indică tipurile de servicii supuse derogărilor de la liberalizarea pieței și aceasta include și serviciile de apă.

II.1.1.15 Clasificarea intervențiilor

- **Temă prioritară**

Cod	Temă prioritară
	<i>Protecția mediului și prevenirea riscurilor</i>
45	Managementul și furnizarea apei (<i>apa potabilă</i>)
46	Epurarea apei (<i>ape uzate</i>)

- **Forma de Finanțare**

Cod	Schema de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tip de teritoriu
00	Nu se aplică
01	Urban
05	Zone Rurale (<i>altele decât zonele montane, insule sau zone slab sau foarte slab populate</i>)

II.1.1.16 Organisme intermediare

Organismele Intermediare pentru POS Mediu sunt organizate la nivel regional și sunt în subordinea MM:

- OI Bacău pentru Regiunea Nord-Est
- OI Galați pentru Regiunea Sud-Est
- OI Pitești pentru Regiunea Sud-Muntenia
- OI Craiova pentru Regiunea Sud-Vest
- OI Timișoara pentru Regiunea Vest
- OI Cluj-Napoca pentru Regiunea Nord-Vest
- OI Sibiu pentru Regiunea Centru
- OI București pentru Regiunea București-Ilfov.

II.1.1.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin “Unitatea de Plată”.

II.2. Axa prioritară 2 “Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate”

II.2.1 Domeniul major de intervenție 2.1. Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor și extinderea infrastructurii de management al deșeurilor

II.2.1.1. Descriere

După cum a rezultat din analiza SWOT evidențiată în cadrul POS Mediu, o mare problemă în România o reprezintă managementul inadecvat al deșeurilor, în special cel al deșeurilor municipale, majoritatea aglomerărilor umane fiind lipsite de facilități adecvate de colectare și eliminare a deșeurilor. Colectarea selectivă este făcută doar în anumite centre - pilot și multe din materialele reciclabile sunt pierdute prin depozitare. Mai mult, accesul redus la serviciile de salubritate, precum și gradul redus de valorificare a deșeurilor este un motiv în plus pentru a face investiții substanțiale în acest sector.

Sistemul integrat de gestionare a deșeurilor este în acest moment dezvoltat cu sprijinul unor proiecte finanțate prin Programul ISPA în 7 din cele 42 de județe (prima fază de proiect) în timp ce alte investiții recente în domeniul deșeurilor solide, în principal limitate la construcția unor gropi ecologice noi, au fost realizate în 11 orașe. Servicii centralizate de salubritate sunt disponibile în majoritatea zonelor urbane, dar aproape lipsesc în zonele rurale.

În ceea ce privește legislația din domeniul managementului deșeurilor, aceasta este în vigoare și în conformitate cu acquis-ul comunitar. România a obținut în cadrul procesului de negociere perioade de tranziție până în 2017 pentru anumite tipuri de depozite de deșuri, în vederea conformării cu Directivele UE:

- depozite de deșuri municipale – perioade de tranziție până în 2017;
- stocarea temporară a deșeurilor industriale periculoase – 2009;
- depozite de deșuri industriale nepericuloase – perioade de tranziție până în 2013.

Un număr de 177 depozite de deșuri municipale³ (aprox. 490 ha) situate în zone urbane trebuie să-și stopeze activitatea de depozitare între 2007-2013. De asemenea, conform Tratatului de Aderare la UE, România trebuie să asigure reducerea treptată a deșeurilor depozitate în 101 depozite municipale non-conforme. Conform Directivei nr. 1999/31, România trebuie să reducă cantitatea anuală de deșuri biodegradabile depozitate până la 2,4 milioane tone până în 2013. Această țintă de 2,4 milioane tone a fost stabilită în acord cu prevederile art. 5 al Directivei și reprezintă 50% din cantitatea totală (ca greutate) a deșeurilor municipale biodegradabile produse în 1995. Alte perioade de tranziție au fost obținute pentru anumite ținte în domeniul deșeurilor de ambalaje până în 2013, care vizează reducerea considerabilă a cantității de deșuri ce urmează a fi depozitate.

Pentru a se conforma angajamentelor menționate mai sus, din *domeniul deșeurilor solide*, sisteme integrate de management al deșeurilor vor fi dezvoltate în conformitate cu Planul Național de Management al Deșeurilor și cu Planurile Regionale de Management al Deșeurilor. Programele de investiții vor include activități legate de ierarhia în ceea ce privește managementul deșeurilor (prevenire, colectare selectivă, valorificare și reciclare, tratare și eliminare), în paralel cu închiderea depozitelor de deșuri neconforme. Proiectele respective vor acoperi aglomerările urbane și rurale, la nivel județean/regional. Îmbunătățirea serviciilor de management al deșeurilor este o condiție care trebuie legată de investițiile din cadrul acestei axe prioritare. Dacă

³ În conformitate cu Planul de Implementare pentru Directiva 1999 / 31 privind depozitarea.

este cazul, se poate acorda sprijin beneficiarilor în concesionarea serviciilor privind deșeurile.

O a doua direcție de acțiune va viza extinderea/finalizarea sistemelor de management al deșeurilor în acele județe/zone în care se derulează prima fază a unui sistem integrat de management al deșeurilor sau în care investițiile anterioare s-au limitat la construirea unui depozit nou de deșeuri, la sisteme de colectare neselectivă și la transport.

Scopul îl constituie crearea unui sistem modern integrat de management al deșeurilor care să contribuie la reducerea cantității de deșeuri depozitate în respectivele județe/zone, prin stabilirea unui sistem adecvat care să trateze fiecare tip de deșeuri în parte, în vederea protejării mediului. Investițiile finanțate în baza acestei axe prioritare vor contribui în aceeași măsură la îmbunătățirea standardelor de viață pentru o parte importantă a populației României.

Obiective

- *Creșterea gradului de acoperire a populației care beneficiază de colectarea deșeurilor municipale și de serviciile de management de calitate corespunzătoare și la tarife acceptabile;*
- *Reducerea cantității de deșeuri depozitate;*
- *Creșterea cantității de deșeuri reciclate și valorificate;*
- *Înființarea unor structuri eficiente de management al deșeurilor.*

II.2.1.2. Activități eligibile orientative

- Achiziționarea și instalarea sistemelor de colectare selectivă;
- Construcția, extinderea, reabilitarea sau modernizarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale, cum sunt facilități de sortare, transport, reciclare, colectare, compostare, stații de transfer, tratare și eliminare deșeuri municipale;
- Recuperarea gazului provenit din depozite, acolo unde este cazul;
- Construirea facilităților adecvate pentru deșeurile municipale periculoase (deșeuri medicale, deșeuri electrice și electronice, etc) și alte categorii specifice de deșeuri (deșeuri din construcții și demolări, etc), inclusiv achiziția și instalarea de echipament pentru facilitățile de management al deșeurilor municipale și alte categorii specifice de deșeuri;
- Închiderea depozitelor neconforme, inclusiv a sistemului de colectare a levigatului, a sistemului de extragere a biogazului;
- Asistență tehnică pentru pregătire de proiecte, management și supervizare, publicitate și campanii de conștientizare a publicului (în legătură cu colectarea selectivă, sortarea, reciclarea, compostarea), îmbunătățirea guvernării instituționale, licitarea și contractarea operatorilor de servicii de salubritate.

O operațiune poate cuprinde una sau mai multe din activitățile eligibile enumerate mai sus.

II.2.1.3 Categorii de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să respecte, atât prevederile HG nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale cu modificările și completările ulterioare, cât și ale Ordinului comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu, să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestui domeniu major de intervenție, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categoriile de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare și inginerie Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale și a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare și asistență tehnică	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare și inginerie (cod SMIS 05)	Proiectare
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție	Cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție (cod SMIS 51)	
Cheltuieli pentru amenajarea terenului Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru construcții și instalații Cheltuieli pentru organizarea de șantier Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar	Cheltuieli pentru clădiri și construcții (cod SMIS 20)	Clădiri și construcții
Cheltuieli pentru investiția de bază: - cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice; - cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj; - cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport; - cheltuieli pentru dotări; - cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru echipamente și utilaje (cod SMIS 21)	Echipamente și utilaje
Cheltuieli diverse și neprevăzute	Cheltuieli diverse și neprevăzute (cod SMIS 16)	Cheltuieli neprevăzute
Cheltuieli pentru consultanță	Cheltuieli pentru consultanță și asistență tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)	Asistență tehnică
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)	
Cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instituționale a beneficiarilor	Cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instituționale a beneficiarului (cod SMIS 200)	

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuieli aferente activităților de audit pentru proiect (cod SMIS 53)	
Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii	Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului (cod SMIS 201)	
Cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare și publicitate pentru proiect, care rezultă din obligația beneficiarului (cod SMIS 55)	Publicitate
Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului (cod SMIS 57)	
Cheltuieli pentru asistență tehnică	Cheltuieli pentru supervizare pe parcursul implementării (cod SMIS 22)	Supervizare pe parcursul implementării
Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații	Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații (cod SMIS 06)	Taxe și impozite
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)	
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)	

II.2.1.4 Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.2.1.5 Alocarea financiară orientativă

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR)	Contribuție publică națională				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	51.286.740	41.029.392	9.231.613	1.025.735	0	10.257.348	0
2008	105.859.774	84.687.819	19.054.759	2.117.196	0	21.171.955	0
2009	118.728.874	94.983.099	21.371.198	2.374.577	0	23.745.775	0
2010	131.867.435	105.493.948	23.736.138	2.637.349	0	26.373.487	0
2011	159.852.571	127.882.057	28.773.463	3.197.051	0	31.970.514	0
2012	200.869.705	160.695.764	36.156.547	4.017.394	0	40.173.941	0
2013	222.585.991	178.068.793	40.065.478	4.451.720	0	44.517.198	0
TOTAL	991.051.090	792.840.872	178.389.196	19.821.022	0	198.210.218	0

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.2.1.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile**	98% (80% FEDR + 18% buget de stat)
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	2%
Contribuția comunitară (FEDR) la finanțarea acordată (se calculează ca procent din valoarea maximă a finanțării acordate, adică 80% din 98%)	81,63%
Contribuție publică națională la finanțarea acordată (buget de stat)	18,37%

*La nivel de proiect

**Costul total eligibil se stabilește în conformitate cu prevederile Art. 55 al Regulamentului General nr. 1083/2006: *cheltuielile eligibile aferente proiectelor generatoare de venituri nu vor depăși valoarea curentă a costului investiției din care se scade valoarea curentă a venitului net estimat a se obține prin funcționarea investiției pe o anumită perioadă. Pentru proiectele eligibile din cadrul acestei axe prioritare, perioada de referință este de 30 ani.*

II.2.1.7 Categorii de beneficiari eligibili

Consilii Județene

II.2.1.8 Grupuri țintă/Zone țintă

Zona țintă este zona acoperită de proiect. În acest caz, zona țintă este la nivel de județ.

II.2.1.9 Perioada orientativă de transmitere a proiectelor

2007 – 2011

II.2.1.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

Cerere de proiecte pe bază de listă de proiecte eligibile: Fundamentul selecției proiectului este reprezentat de Anexa 2 a POS Mediu – Lista orientativă a proiectelor majore pentru POS Mediu, în ordinea priorității conform Planului Național pentru Managementul Deșeurilor și Planurilor Regionale pentru Managementul Deșeurilor. Această listă este actualizată periodic și prezentată Comitetului de Monitorizare în cadrul reuniunilor bianuale. Toate proiectele planificate sunt aprobate în măsura în care sunt îndeplinite criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție aprobate de către Comitetul de Monitorizare. Selecția se va efectua luând în considerare programarea anuală în funcție de priorități.

Notă:

Proiecte de primă importanță – sisteme noi, integrate de gestionare a deșeurilor la nivel regional/județean în locații unde nu s-au realizat încă investiții majore - planificat a fi lansate în perioada 2007-2009

Proiecte de importanță secundară – extinderea sistemelor de management ale deșeurilor – planificate a fi lansate în 2008 pe baza Planurilor Regionale de Management al Deșeurilor.

II.2.1.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

	Criteria
Eligibilitate	Eligibilitatea solicitantului
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenței - proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale ⁴)
	- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanțări)
	- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului	
Evaluarea relevanței și maturității	Relevanța proiectului - reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu și concordanța cu strategia națională și/sau regională relevantă și, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populație beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislația comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare ⁵ (definirea clară a obiectivelor și activităților proiectului, strategie/plan de achiziții, plan financiar, avize/acorduri/autorizații, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

II.2.1.12 Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Număr de sisteme integrate de management al deșeurilor nou create la nivel județean/regional (număr)	0	2006	0	0		15		25			30
Depozite de deșuri vechi închise în zonele rurale (mici) – număr	0	2006	0	0		750		1.250			1.500
Depozite de deșuri municipale vechi închise în zonele urbane (număr)	17	2006	17	17		60		110			150
Indicatori de rezultat ("result")											
Populație care beneficiază de sisteme îmbunătățite de management al deșeurilor (milioane loc.)	0	2006	0	0		4		6			8

⁴ Idem nota subsol 1

⁵ Idem nota subsol 2

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Sisteme noi de management al deșeurilor	0	2006									
Sisteme extinse de management al deșeurilor (nr.)											
Depozite de deșeuri (vechi, neconforme) în zonele rurale (mici), închise (nr.)	0	2006	0	0		750		1.250			1.500
Depozite de deșeuri municipale (vechi), în zonele urbane, închise (nr.)	17	2006	17	17		60		110			150
Populație care beneficiază de implementarea măsurilor - managementul deșeurilor (nr.)	0	2006	0	0		4.000.000		6.000.000			8.000.000

Indicatori de mediu

- suprafața de teren curățată de deșeuri (ha/km²);
- cantitatea de deșeuri reciclată (tone);
- cantitatea de deșeuri separată (tone);
- cantitatea de deșeuri valorificată pentru a fi reutilizată (tone);
- procentul de conectare a populației la servicii de salubritate (%);
- volumul deșeurilor solide depozitate în depozite ecologice;
- monitorizare ecologică (da/nu).

II.2.1.13 Teme orizontale

• Dezvoltarea durabilă

Investițiile realizate în cadrul acestei axe prioritare vor contribui la asigurarea unui management durabil și eficient al deșeurilor. Acestea vor reduce cantitatea de deșeuri depozitată și vor crește procentajul de materii prime valorificate. Serviciile de colectare a deșeurilor vor fi de asemenea extinse în zone rurale, oferind condiții de trai adecvate pentru locuitorii acestor zone.

Fiecare proiect de investiții va fi supus unui studiu de evaluare a impactului asupra mediului, conform legislației naționale aplicabile.

• Egalitatea de șanse

Proiectele de investiții efectuate în cadrul axei prioritare vor genera noi locuri de muncă, în special în faza de construcții montaj a obiectivului de investiții. Locurile de muncă respective vor fi accesibile tuturor categoriilor sociale, inclusiv grupurilor vulnerabile.

Sistemele integrate de management al deșeurilor vor deservi întreaga populație, o atenție specială acordându-se spre zonele cu populație defavorizată, în special populației de etnie romă.

II.2.1.14 Ajutorul de stat

Operațiunile incluse în Axa Prioritară nu se supun prevederilor Articolului 87 (1) din Tratatul CE.

Serviciile publice finanțate în cadrul acestei axe se supun reglementărilor privind serviciile economice de interes general, conform Deciziei CE nr. 2005/842/CE și îndeplinesc criteriile Altmark, pentru că:

1. Activitățile reprezintă un serviciu de interes economic general; conform legislației românești în vigoare (Legea nr. 51/2006 pentru serviciile publice locale și Legea nr. 101/2006 pentru serviciile locale de salubritate), serviciile de deșeuri sunt obligații de prestări servicii publice.
2. Parametrii pentru compensarea costurilor serviciilor publice sunt obiectivi, transparenți și sunt stabiliți în avans prin contractele semnate între autoritățile locale și operatorii de servicii de deșeuri.
3. Supra-compensările sunt excluse deoarece normele metodologice de calcul a tarifelor prevăzute de legislația românească se aplică și operatorilor din sectorul privat și celor din sectorul public (Ordinul nr. 65/2007 al Agenției Naționale pentru Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală privind aprobarea Metodologiei de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor/tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare), în timp ce autoritatea națională de reglementare autorizează tarifele.
4. Beneficiarii operațiunilor din cadrul POS Mediu sunt autoritățile locale care dețin infrastructura, iar operatorii activităților de deșeuri (operatorii de salubritate) sunt selectați prin achiziție publică.

Având în vedere cele mai sus menționate, precum și prevederile Art. 55 paragraful 6 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006/EC, proiectele din cadrul acestei axe prioritare nu se supun regulilor pentru ajutorul de stat în sensul Articolului 87 din Tratat și astfel metoda determinării deficitului de finanțare (financing gap) pentru stabilirea contribuției UE este aplicabilă.

II.2.1.15 Clasificarea intervențiilor

- **Tema Prioritară**

Cod	Tema Prioritară
	<i>Protecția mediului și prevenirea riscurilor</i>
44	Managementul deșeurilor menajere și industriale

- **Forma de finanțare**

Cod	Forma de finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tip de teritoriu
00	Nu se aplică
01	Urban
05	Zone rurale (<i>altele decât zonele montane, insule sau zone slab sau foarte slab populate</i>)

II.2.1.16 Organismele intermediare

Organismele Intermediare pentru POS Mediu sunt organizate la nivel regional, ca direcții distincte, și sunt în subordinea MM:

- OI Bacău pentru Regiunea Nord-Est
- OI Galați pentru Regiunea Sud-Est
- OI Pitești pentru Regiunea Sud-Muntenia
- OI Craiova pentru Regiunea Sud-Vest
- OI Timișoara pentru Regiunea Vest
- OI Cluj-Napoca pentru Regiunea Nord-Vest
- OI Sibiu pentru Regiunea Centru
- OI București pentru Regiunea București-Ilfov

II.2.1.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin “Unitatea de Plată”.

II.2.2 Domeniul major de intervenție 2.2. Reabilitarea siturilor contaminate istoric

II.2.2.1. Descriere

Din cauza activităților economice desfășurate în trecut fără luarea în considerare a aspectelor de protecție a mediului, urmate de încetarea activităților “coloșilor” industriali, România a moștenit un mare număr de situri contaminate care afectează calitatea aerului și a apei, cauzând degradarea mediului pe suprafețe întinse de teren.

În România, aproximativ 900.000 ha au fost afectate în mod diferit de diverse tipuri de poluanți. În general, după 1989, poluarea solurilor s-a mai redus, fie datorită diminuării cantităților de fertilizanți și pesticide utilizate, reducerii emisiilor de noxe, sau închiderii anumitor unități industriale și agricole.

Aceste situri ridică anumite probleme legate în principal de situația juridică incertă a terenurilor, cauzate de următoarele aspecte:

- anumite facilități pentru depozitarea deșeurilor industriale au aparținut și au fost folosite de unități economice în care statul a deținut majoritatea acțiunilor și care și-au încetat în prezent activitatea;
- o serie de facilități pentru depozitarea deșeurilor industriale care și-au depășit capacitatea au fost folosite de către unități economice care ulterior s-au privatizat, însă noul proprietar nu a preluat și obligațiile legate de remedierea poluării provocate de facilitățile pentru deșeuri;
- facilitatea a fost abandonată și/sau proprietarul a dat faliment.

Multe dintre aceste situri sunt abandonate, nefolosite sau au un risc sporit pentru mediu și pentru sănătatea oamenilor. În același timp, pentru dezvoltarea durabilă a țării, este necesar ca aceste terenuri să fie reabilitate și folosite în alte scopuri publice sau în scopuri economice.

Se preconizează realizarea de investiții pentru reabilitarea *zonelor poluate istoric* în regiunile cele mai afectate, pentru a reduce impactul negativ asupra mediului și asupra sănătății umane.

În acest scop, MM pregătește, în baza unui studiu pilot întreprins în 2005, o metodologie pentru identificarea zonelor poluate istoric și pentru realizarea unei analize a riscurilor. Prioritizarea zonelor contaminate inventariate la nivel național este realizată cu sprijin PHARE.

Câteva proiecte pilot de închidere/reabilitare a **siturilor contaminate istoric** cu impact ecologic semnificativ sunt preconizate pentru finanțare prin acest domeniu major de intervenție. Aceasta reprezintă prima fază din strategia pe termen lung care are ca scop valorificarea zonelor afectate, în vederea derulării unor investiții publice viitoare sau a utilizării economice ori pur și simplu pentru reabilitarea peisajului. În această perioadă de programare, proiectele pilot ce vor primi asistență financiară vor fi selectate pe baza strategiei pentru situri contaminate, în curs de elaborare.

Obiective

- *Reducerea numărului de situri contaminate istoric*

II.2.2.2. Activități eligibile orientative

- Reabilitarea și ecologizarea terenurilor prin utilizarea măsurilor adecvate pentru categorii specifice de situri contaminate;
- Asistență tehnică pentru pregătirea de proiecte, studii de opțiuni, management și supervizare și publicitate.

II.2.2.3 Categorii de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în HG nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale cu modificările și completările ulterioare, cât și în Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestui domeniu major de intervenție, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare și inginerie Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale și a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare și asistență tehnică	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare și inginerie (cod SMIS 05)	Proiectare
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție	Cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție (cod SMIS 51)	
Cheltuieli pentru amenajarea terenului Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului	Cheltuieli pentru clădiri și construcții (cod SMIS 20)	Clădiri și construcții

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categoriile de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru construcții și instalații Cheltuieli pentru organizarea de șantier Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar		
Cheltuieli pentru investiția de bază: - cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice; - cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj; - cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport; - cheltuieli pentru dotări; - cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru echipamente și utilaje (cod SMIS 21)	Echipamente și utilaje
Cheltuieli diverse și neprevăzute	Cheltuieli diverse și neprevăzute (cod SMIS 16)	Cheltuieli neprevăzute
Cheltuieli pentru consultanță	Cheltuieli pentru consultanță și asistență tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)	Asistență tehnică
Cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instituționale a beneficiarului	Cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instituționale a beneficiarului (cod SMIS 200)	
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)	
Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuieli aferente activităților de audit pentru proiect (cod SMIS 53)	
Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii	Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului (cod SMIS 201)	
Cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare și publicitate pentru proiect, care rezultă din obligația beneficiarului (cod SMIS 55)	Publicitate
Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului (cod SMIS 57)	
Cheltuieli pentru asistență tehnică	Cheltuieli pentru supervizare pe parcursul implementării (cod SMIS 22)	Supervizare pe parcursul implementării
Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații	Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații (cod SMIS 06)	Taxe și impozite
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)	

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categoriile de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)	

II.2.2.4 Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.2.2.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	0	0	0	0	0	0	0
2009	24.841.817	19.873.454	4.471.527	496.836	0	4.968.363	0
2010	21.115.545	16.892.436	3.800.798	422.311	0	4.223.109	0
2011	33.024.712	26.419.770	5.944.448	660.494	0	6.604.942	0
2012	42.472.653	33.978.122	7.645.078	849.453	0	8.494.531	0
2013	55.273.032	44.218.425	9.949.146	1.105.461	0	11.054.607	0
TOTAL	176.727.759	141.382.207	31.810.997	3.534.555	0	35.345.552	0

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.2.2.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile	98% (80% FEDR + 18% buget de stat)
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	2%
Contribuția comunitară (FEDR) la finanțarea acordată (se calculează ca procent din valoarea maximă a finanțării acordate, adică 80% din 98%)	81,63%
Contribuție națională la finanțarea acordată (buget de stat)	18,37%

*La nivel de proiect

II.2.2.7 Categoriile de beneficiari eligibili

Autorități ale administrației publice locale (Consilii Județene, Consilii Locale)

II.2.2.8 Grupuri țintă/Zone țintă

Nu se aplică.

II.2.2.9 Perioada orientativă de depunere a proiectelor

Prima sesiune de transmitere a propunerilor va fi organizată după elaborarea strategiei pentru zone contaminate.

II.2.2.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

Solicitarea pentru depunerea de propuneri de proiecte se va face după pregătirea strategiei naționale privind zonele contaminate.

O Strategie Națională pentru situri contaminate este pregătită cu sprijin extern (investigații și analize complexe sunt necesare, dată fiind marea varietate de probleme, multiplele categorii de situri contaminate ce trebuie evaluate, factorii implicați, prioritizarea investițiilor necesare).

II.2.2.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

	Criteria
Eligibilitate	Eligibilitatea solicitantului
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenței - proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale ⁶)
	- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanțări)
	- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului	
Evaluarea relevanței și maturității	Relevanța proiectului - reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu și concordanța cu strategia națională și/sau regională relevantă și, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populație beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislația comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare ⁷ (definirea clară a obiectivelor și activităților proiectului, strategie/plan de achiziții, plan financiar, avize/acorduri/autorizații, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

II.2.2.12 Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori Program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Proiecte pilot pentru reabilitarea siturilor contaminate istoric (nr.)	0	2006	0	0	0	2		3			5

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Suprafața reabilitată -situri contaminate istoric (ha)	0	2006									

⁶ Idem nota subsol 1

⁷ Idem nota subsol 2

Indicatori de mediu

- Suprafața reabilitată (ha)

II.2.2.13 Teme orizontale

- **Dezvoltarea durabilă**

Investițiile realizate în cadrul acestui domeniu major de intervenție vor avea un impact pozitiv asupra calității mediului. Calitatea solului și a pânzei freatice se vor îmbunătăți în urma reabilitării siturilor contaminate.

Fiecare proiect de investiție va fi supus unui studiu de evaluare a impactului asupra mediului, conform legislației naționale aplicabile.

- **Egalitatea de șanse**

Proiectele de investiții realizate în cadrul acestui domeniu de intervenție vor genera noi locuri de muncă. Locurile de muncă respective vor fi accesibile tuturor categoriilor sociale.

II.2.2.14 Ajutorul de stat

Operațiunile incluse în acest Domeniu Major de Intervenție nu reprezintă ajutor de stat conform prevederilor Articolului 87 (1) din Tratatul CE, dacă proprietarul sitului este o autoritate publică.

II.2.2.15 Clasificarea intervențiilor

- **Tema Prioritară**

Cod	Tema Prioritară
	<i>Protecția mediului și prevenirea riscurilor</i>
50	Reabilitarea siturilor industriale și a solurilor contaminate

- **Forma de Finanțare**

Cod	Forma de Finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
01	Urban
05	Zone rurale (<i>altele decât zonele montane, insule sau zone slab sau foarte slab populate</i>)
00	Nu se aplică

II.2.2.16 Organismele intermediare

OI-urile pentru POS Mediu sunt organizate la nivel regional, ca direcții distincte, și sunt în subordinea MM:

- OI Bacău pentru Regiunea Nord-Est
- OI Galați pentru Regiunea Sud-Est
- OI Pitești pentru Regiunea Sud-Muntenia
- OI Craiova pentru Regiunea Sud-Vest
- OI Timișoara pentru Regiunea Vest
- OI Cluj-Napoca pentru Regiunea Nord-Vest

- OI Sibiu pentru Regiunea Centru
- OI București pentru Regiunea București-Ilfov.

II.2.2.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin “Unitatea de Plată”.

II.3. Axa prioritară 3 „Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare”

II.3.1 Domeniul major de intervenție 3.1. Reabilitarea sistemelor urbane de încălzire în zonele fierbinți (hot-spot)

II.3.1.1. Descriere

Reducerea emisiilor poluante în atmosferă rămâne un domeniu în care sunt necesare investiții substanțiale, în ciuda îmbunătățirii semnificative a calității aerului după anul 1990 când s-a înregistrat un declin economic, iar marii poluatori au fost închiși.

În multe aglomerări urbane, sistemele de încălzire urbană sunt principala sursă de poluare, din cauza tehnologiilor învechite și a lipsei investițiilor pe termen lung. Acestea sunt foarte poluante pentru mediu și reprezintă o amenințare pentru sănătatea populației.

Așa cum se prevede în Strategia Națională pentru Energie, România este încă în mod semnificativ dependentă de combustibilii tradiționali precum păcura, cărbunele (46%) și gazele naturale (39%), utilizate pentru a furniza populației din marile aglomerări servicii de încălzire și apă caldă.

În concordanță cu Strategia națională pentru încălzire, 52% din populația urbană beneficiază de servicii centralizate de încălzire și va fi conectată la sisteme centralizate pe termen mediu/lung. Acest lucru este cauzat de creșterea prețului la gaz natural; astfel, centralele private, care utilizează în cele mai multe cazuri gaz natural – care este mai puțin poluant decât combustibilii tradiționali – nu sunt accesibile pentru o mare parte a populației urbane.

Sistemele municipale de încălzire aparțin unităților administrativ teritoriale și sunt gestionate de administrația publică locală care este responsabilă pentru furnizarea de energie termică pentru populație.

România a obținut perioade de tranziție până în 2013, respectiv 2017 pentru reducerea emisiilor de dioxid de sulf, oxizi de azot și pulberi pentru anumite instalații ce intră sub incidența Directivei nr. 2001/80/EC privind reducerea emisiilor provenind de la instalațiile mari de ardere (IMA).

Pentru a îndeplini angajamentele de aderare, o atenție deosebită va fi acordată activităților pentru modernizarea instalațiilor mari de ardere care vizează reduceri semnificative ale emisiilor de SO₂, NO_x și pulberi, contribuind astfel la implementarea acquis-ului comunitar pentru calitatea aerului și controlul poluării industriale, pentru care România a cerut perioade de tranziție.

În cadrul acestei axe de prioritate, acțiunile finanțate preconizează reducerea impactului negativ asupra mediului și sănătății umane, în acele aglomerări urbane cel mai grav poluate de sisteme urbane de încălzire învechite. Investițiile se vor baza pe o strategie regională de încălzire pe termen mediu/lung ce trebuie să includă și o evaluare a opțiunii de a înlocui sistemul urban de încălzire cu sisteme locale alternative de încălzire la scară redusă.

O atenție deosebită va fi acordată modernizării centralelor termice, pentru a reduce emisiile de SO₂, NO_x și pulberi, progresând astfel în implementarea Directivelor din sectorul controlul poluării industriale pentru care România a solicitat perioade de tranziție. POS Mediu sprijină

finanțarea Instalațiilor Mari de Ardere (IMA) deținute de autoritățile locale, funcționale în cadrul sistemelor municipale de încălzire cu scopul reducerii emisiilor de gaze la nivelul instalației, precum și cu scopul îmbunătățirii eficienței energetice la nivel de instalație și rețea de distribuție, prin re tehnologizarea și reducerea pierderilor de apă caldă. Activitățile de investiții se bazează pe studii de opțiuni specifice care analizează aplicarea celei mai eficiente soluții din punct de vedere financiar și de mediu. Măsurile de eficiență energetică se vor axa pe reabilitarea sistemelor de distribuție, în conformitate cu politica guvernamentală a României.

Nu în ultimul rând, în conformitate cu abordarea integrată a aspectelor de protecția mediului, în cadrul acestei axe prioritare proiectele pot include investiții în vederea îmbunătățirii managementului deșeurilor lichide și solide provenind de la sistemele de încălzire urbană în strânsă legătură cu investițiile pentru reducerea poluării aerului (în mod particular, reabilitarea depozitelor de zgură și cenușă).

Obiective

- *Reducerea efectelor schimbărilor de climatice și reducerea emisiilor de poluanți proveniți de la sistemele de încălzire urbană în localitățile cele mai afectate de poluare;*
- *Ameliorarea nivelului minim de concentrație a poluanților în localitățile vizate;*
- *Îmbunătățirea sănătății populației în localitățile afectate.*

II.3.1.2. Activități eligibile orientative

- Introducerea BAT (cele mai bune tehnici disponibile) pentru reducerea emisiilor de SO₂, NO_x și pulberi;
- Reabilitarea boilerelor și a turbinelor;
- Introducerea unui sistem îmbunătățit de contorizare;
- Reabilitarea depozitelor de zgură și cenușă neconforme;
- Reabilitarea rețelelor de distribuție a apei calde și a căldurii (inclusiv reproiectarea rețelelor dacă acest lucru este justificat din motive de cost-eficiență);
- Asistență tehnică pentru pregătirea proiectului, elaborarea studiilor de opțiuni, managementul, supervizarea lucrărilor și publicitatea proiectului, inclusiv campanii de conștientizare a publicului.

II.3.1.3. Categoriile de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile acceptate de Autoritatea de Management pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categoriile de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare și inginerie	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare și inginerie (cod SMIS 05)	Proiectare

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale și a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare și asistență tehnică		
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție	Cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție (cod SMIS 51)	
Cheltuieli pentru amenajarea terenului Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru construcții și instalații Cheltuieli pentru organizarea de șantier Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar	Cheltuieli pentru clădiri și construcții (cod SMIS 20)	Clădiri și construcții
Cheltuieli pentru investiția de bază: - cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice; - cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj; - cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport; - cheltuieli pentru dotări; - cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru echipamente și utilaje (cod SMIS 21)	Echipamente și utilaje
Cheltuieli diverse și neprevăzute	Cheltuieli diverse și neprevăzute (cod SMIS 16)	Cheltuieli neprevăzute
Cheltuieli pentru consultanță	Cheltuieli pentru consultanță și asistență tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)	Asistență tehnică
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)	
Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuieli aferente activităților de audit pentru proiect (cod SMIS 53)	
Cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare și publicitate pentru proiect, care rezultă din obligația beneficiarului (cod SMIS 55)	Publicitate
Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului (cod SMIS 57)	

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categoriile de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru asistență tehnică	Cheltuieli de supervizare pe parcursul implementării proiectului (cod SMIS 22)	Supervizare pe parcursul implementării
Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații	Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații (cod SMIS 06)	Taxe și impozite
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)	
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)	

II.3.1.4. Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.3.1.5. Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FC)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	38.967.558	19.483.779	17.535.401	1.948.378	0	19.483.779	0
2009	66.244.848	33.122.424	29.810.182	3.312.242	0	33.122.424	0
2010	90.092.994	45.046.497	40.541.847	4.504.650	0	45.046.497	0
2011	75.813.254	37.906.627	34.115.964	3.790.663	0	37.906.627	0
2012	70.299.562	35.149.781	31.634.803	3.514.978	0	35.149.781	0
2013	117.119.072	58.559.536	52.703.582	5.855.954	0	58.559.536	0
TOTAL	458.537.288	229.268.644	206.341.779	22.926.865	0	229.268.644	0

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.3.1.6. Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile**	95% (50% FC + 45% buget de stat)
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	5%
Contribuția comunitară (FC) la finanțarea acordată (se calculează ca procent din valoarea maximă a finanțării acordate, adică 50% din 95%)	52,63%
Contribuție publică națională la finanțarea acordată (buget de stat)	47,37%

*La nivel de proiect

**Costul total eligibil se stabilește în conformitate cu prevederile Art. 55 al Regulamentului General nr. 1083/2006: *cheltuielile eligibile aferente proiectelor generatoare de venituri nu vor depăși valoarea curentă a costului investiției din care se scade valoarea curentă a venitului net estimat a se obține prin funcționarea investiției pe o anumită perioadă. Pentru proiectele eligibile din cadrul acestei axe prioritare, perioada de referință este de 30 ani.*

II.3.1.7. Categoriile de beneficiari eligibili

Autorități ale administrației publice locale din localitățile selectate

Etapa de pre-selecție a potențialilor beneficiari a vizat evaluarea a **25 de municipalități** care, potrivit POS Mediu, au fost considerate ca fiind eligibile pentru accesarea finanțării în cadrul Axei Prioritare 3 a acestui program. Aspectele evaluate s-au referit atât la proiectul propus, cât și la organizarea și funcționarea serviciului de termoficare în municipalitățile respective.

Criteriile utilizate în evaluare au vizat în primul rând, **relevanța CET pentru obiectivele specifice ale POS Mediu - Axa Prioritară 3** (CET cu impact negativ semnificativ asupra calității aerului) și, în al doilea rând, **contribuția la îndeplinirea obligațiilor pe care România și le-a asumat prin Tratatul de Aderare** (astfel, au fost avute în vedere acele centrale de termoficare care au termenul limită pentru conformare cu cerințele Directivei privind limitarea emisiilor de poluanți care provin de la instalațiile mari de ardere dincolo de decembrie 2009) și, nu în ultimul rând, **maturitatea propunerilor de proiect**.

II.3.1.8. Grupuri țintă/Zone țintă

Nu se aplică.

II.3.1.9. Perioadă orientativă de depunere a proiectelor

2009-2013

II.3.1.10. Tipul de cerere de propuneri de proiecte

Cerere de proiecte pe bază de listă de proiecte eligibile. Proiectele sunt incluse în Anexa 1 la Raportul Anual de Implementare. Această anexă este actualizată periodic și prezentată Comitetului de Monitorizare în cadrul reuniunilor bianuale. Toate proiectele planificate vor fi aprobate când vor îndeplini criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție aprobate de către Comitetul de monitorizare.

II.3.1.11. Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

	Criteriu
Eligibilitate	Eligibilitatea solicitantului
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenței - proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale ⁸)
	- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanțări)
	- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului	

⁸ *Idem nota subsol 1*

	Criteriu
Evaluarea relevanței și maturității	Relevanța proiectului - reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu și concordanța cu strategia națională și/sau regională relevantă și, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populație beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislația comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare ⁹ (definirea clară a obiectivelor și activităților proiectului, strategie/plan de achiziții, plan financiar, avize/acorduri/autorizații, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

II.3.1.12. Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative									
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Indicatori de realizare imediată (“output”)												
Sisteme de încălzire centrală reabilitate (număr)	0	2006	0	0		3		8				8
Studii de opțiuni elaborate (număr)	0	2006	0	0		8		15				15
Indicatori de rezultat (“result”)												
Localități în care calitatea aerului este îmbunătățită ca urmare a sistemelor de încălzire reabilitate (număr)	0	2006	0	0		3		8				8
Reducerea emisiilor de SO ₂ provenite de la sistemele de încălzire urbană, ca urmare a intervențiilor în cadrul POS Mediu (tone)	80.000	2003	80.000	80.000		55.000		15.000				15.000
Reducerea emisiilor de NO _x provenite de la sistemele de încălzire urbană, ca urmare a intervențiilor în cadrul POS Mediu (tone)	7.000	2003	7.000	7.000		5.900		4.000				4.000

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative									
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Indicatori de realizare imediată (“output”)												
Sisteme de încălzire centrală reabilitate (nr.)		2006		1								

⁹ Idem nota subsol 2

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Proiecte pentru îmbunătățirea calității aerului (nr.)	0	2006									
Indicatori de rezultat (“result”)											
Localități în care calitatea aerului este îmbunătățită (nr.)	0	2006	0	0	0			3			8
Reducerea emisiilor de SO ₂ (t)	0	2006	0	0	0						
Reducerea emisiilor de NO _x (t)	0	2006	0	0	0						
Capacitate termică reabilitată (MWth)	0	2006	0	0	0						
Populație care beneficiază de îmbunătățirea calității aerului (nr.)	0	2006	0	0	0						

Indicatori de mediu

- Creșterea eficienței energetice în sistemele de încălzire (%);
- Reducerea emisiilor atmosferice – NO_x, SO₂, COV, PM10 (%).

II.3.1.13 Teme orizontale

- **Dezvoltarea durabilă**

Investițiile realizate în cadrul acestei axe prioritare vor duce la îmbunătățirea calității aerului și vor avea efecte pozitive asupra sănătății locuitorilor din zona urbană.

Fiecare proiect de investiții este supus evaluării impactului său asupra mediului conform legislației naționale în domeniu.

- **Egalitatea de șanse**

Proiectele de investiție efectuate în cadrul axei prioritare vor genera noi locuri de muncă, în special în faza de construcții – montaj al obiectivului de investiții. Locurile de muncă respective vor fi accesibile tuturor categoriilor sociale, inclusiv pentru grupurile vulnerabile. Se va încerca recrutarea angajaților din rândul categoriilor defavorizate.

II.3.1.14 Ajutorul de stat

Activitățile incluse în această Axă Prioritară nu reprezintă ajutor de stat conform prevederilor Articolului 87 (1) din Tratatul CE. Beneficiarii proiectelor sunt autoritățile locale care coordonează serviciul/operatorii de termoficare. În plus, operatorii serviciilor de încălzire urbană vor fi selectați pe baze transparente, cu respectarea legislației în domeniul achizițiilor publice.

Serviciile publice finanțate în cadrul acestei axe se supun reglementărilor privind serviciile economice de interes general, conform Deciziei CE nr. 2005/842/CE și îndeplinesc criteriile Altmark.

Având în vedere cele mai sus menționate, precum și prevederile Art. 55 paragraful 6 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006, proiectele din cadrul acestei axe prioritare nu se supun

regulilor pentru ajutorul de stat în sensul Art. 87 din Tratat și, astfel, metoda determinării deficitului de finanțare (financing gap) pentru stabilirea contribuției UE este aplicabilă.

II.3.1.15 Clasificarea intervențiilor

- **Tema Prioritară**

Cod	Tema Prioritară
	<i>Protecția mediului și prevenirea riscurilor</i>
43	Eficiența energetică, co-generarea, managementul energetic
47	Calitatea aerului

- **Forma de Finanțare**

Cod	Forma de Finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
01	Urban

II.3.1.16 Organismele intermediare

OI-urile pentru POS Mediu sunt stabilite la nivel regional și sunt subordonate MM:

- OI Bacău pentru Regiunea Nord-Est
- OI Galați pentru Regiunea Sud-Est
- OI Pitești pentru Regiunea Sud-Muntenia
- OI Craiova pentru Regiunea Sud-Vest
- OI Timișoara pentru Regiunea Vest
- OI Cluj-Napoca pentru Regiunea Nord-Vest
- OI Sibiu pentru Regiunea Centru
- OI București pentru Regiunea București-Ilfov

II.3.1.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin “Unitatea de Plată”.

II.4. Axa prioritară 4 “Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii”

II.4.1 Domeniul major de intervenție 4.1. Dezvoltarea infrastructurii și a planurilor de management în vederea protejării biodiversității și Natura 2000

II.4.1.1. Descriere

Scopul acestui domeniu de intervenție este de a sprijini conservarea biodiversității și a naturii prin acțiuni de dezvoltare a cadrului de management pentru ariile protejate, inclusiv pentru siturile Natura 2000. Astfel, vor fi finanțate activități care au ca scop asigurarea stării de conservare favorabilă a biodiversității, precum și dezvoltarea infrastructurii pentru ariile naturale protejate. Creșterea gradului de conștientizare în ceea ce privește protecția mediului și comportamentul prietenos pentru mediu – ca bază pentru dezvoltarea durabilă – sunt, de asemenea, elemente cheie luate în considerare.

Pentru dezvoltarea cadrului de management și administrare a ariilor naturale protejate, este necesară inițierea și/sau derularea unor importante acțiuni, cum ar fi: îmbunătățirea/înființarea structurilor administrative adecvate, consolidarea capacității instituționale a administrațiilor existente, dezvoltarea/revizuirea planurilor de management pentru ariile protejate, realizarea infrastructurii specifice (birouri administrative, centre de vizitare și alte infrastructuri de vizitare), dezvoltarea studiilor specifice, inventariere, hărți, campanii de conștientizare pentru comunitățile locale privind importanța dezvoltării durabile a acestor zone.

Întărirea sistemului instituțional în scopul asigurării controlului, aplicării legislației și asigurării unei capacități instituționale suficiente pentru pregătirea și implementarea planurilor de management reprezintă o necesitate. Scopul este de a asigura un management eficient al ariilor naturale protejate, stopând astfel degradarea biodiversității și a resurselor naturale.

Această axă prioritară va contribui la conformarea cu Directivele Păsări și Habitate, în strânsă legătură cu înființarea rețelei Natura 2000.

Se vor finanța acțiuni privind delimitarea în spațiu (bornarea) și zonarea ariilor protejate (rezervație, priorități pentru conservare, utilizare restrânsă și utilizare generală), inventariere (caracteristici naturale și informații socio-economice), instrumente și măsuri de planificare, management și monitorizare a habitatelor (planuri, studii, echipamente), investiții în infrastructură pentru refacerea habitatelor și speciilor și în infrastructura pentru accesul public, observatoare etc.

În strânsă legătură cu obiectivul general de conservare a naturii, este prevăzut, de asemenea, sprijin pentru întărirea capacității instituționale a Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate (ANAP). Este nevoie de un sprijin financiar considerabil pentru dezvoltarea capacității financiare, administrative și profesionale a Agenției. Funcționarea acestei Agenții la nivelul cerințelor impuse de legislația în domeniu este o premisă majoră pentru asigurarea unei strategii și politici pe termen lung, coerente privind conservarea naturii, în special pentru asigurarea unui management eficient al rețelei Natura 2000.

Planurile de management trebuie concepute astfel încât să îmbunătățească managementul ariilor naturale protejate. Planurile de management vor defini zonele protejate precum și zonele în care anumite activități pot fi realizate și de asemenea vor asigura măsurile specifice conservării naturii.

Implementarea acțiunilor stabilite în Planurile de Management va contribui la îndeplinirea măsurilor necesare pentru protecția habitatelor și speciilor și va rezulta în conservarea și protecția biodiversității.

Obiective

- *Conservarea diversității biologice, a habitatelor naturale, a speciilor de floră și faună sălbatică*
- *Asigurarea managementului eficient al ariilor protejate, inclusiv Natura 2000*

II.4.1.2. Activități eligibile orientative

- Asistență pentru pregătirea/revizuirea planurilor de management, de studii științifice, inventariere, cartografiere;
- Instruire și întărirea capacității instituționale a organismelor de management ale siturilor Natura 2000 și ale ariilor protejate;
- Proiecte de restaurare ecologică a habitatelor și speciilor;
- Construirea și îmbunătățirea infrastructurii ariilor protejate naționale și a siturilor Natura 2000 (construirea de centre de informare și panouri de informare, managementul riscului – prevenirea și controlul incendiilor, etc);
- Sprijinirea biodiversității: reducerea impactului infrastructurii asupra speciilor afectate de fragmentarea peisajului (realizarea de măsuri concepute pentru a depăși barierele pe râuri și autostrăzi);
- Stabilirea de sisteme de monitorizare pentru siturile Natura 2000 și ariile protejate inclusiv infrastructura și echipamentul pentru monitorizarea stadiului de conservare a habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună;
- Pregătirea materialelor de informare și publicitate și de conștientizare pentru ariile protejate și siturile Natura 2000;
- Achiziționarea de teren cu o valoare semnificativă din punct de vedere al biodiversității cu scopul ca acesta să devină proprietate publică a statului.

II.4.1.3 Categorii de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare și inginerie Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale și a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare și asistență tehnică	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare și inginerie (cod SMIS 05)

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție	Cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție (cod SMIS 51)
Cheltuieli pentru obținerea terenului, conform obiectivelor de investiții și lucrărilor de intervenții	Cheltuieli pentru obținerea/achiziția de teren (cod SMIS 01)
Cheltuieli pentru amenajarea terenului	Cheltuieli pentru amenajarea terenului (cod SMIS 02)
Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială	Cheltuieli pentru amenajări pentru protecția mediului (cod SMIS 03)
Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului	Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiție (cod SMIS 04)
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru construcții și instalații	Cheltuieli pentru investiția de bază – construcții și instalații (cod SMIS 08)
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice	Cheltuieli pentru investiția de bază – montaj utilajele tehnologice (cod SMIS 09)
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj	Cheltuieli pentru investiția de bază – utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj (cod SMIS 10)
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport	Cheltuieli pentru investiția de bază – utilaje fără montaj și echipamente de transport (cod SMIS 11)
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru dotări	Cheltuieli pentru investiția de bază – dotări (cod SMIS 12)
Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru investiția de bază – active necorporale (cod SMIS 13)
Cheltuieli pentru organizare de șantier	Cheltuieli privind organizarea de șantier (cod SMIS 14)
Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar	Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar (cod SMIS 17)
Cheltuieli diverse și neprevăzute	Cheltuieli diverse și neprevăzute (cod SMIS 16)
Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii	Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului (cod SMIS 201)
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)
Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuieli aferente activităților de audit pentru proiect (cod SMIS 53)
Cheltuieli pentru informare și publicitate – cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare și publicitate pentru proiect, care rezultă din obligația beneficiarului (cod SMIS 55)
Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului (cod SMIS 57)
Cheltuieli pentru asistență tehnică Cheltuieli pentru consultanță	Cheltuieli pentru consultanță și asistență tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)
Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații	Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații (cod SMIS 06)

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)
Cheltuieli pentru implementarea măsurilor de reducere a riscurilor în ariile naturale protejate	Cheltuieli pentru implementarea măsurilor de reducere a riscurilor în ariile naturale protejate (cod SMIS 204)
Cheltuieli pentru reconstrucția, reducerea sau oprirea declinului stării de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar/național sau menținerea acestora într-o stare favorabilă	Cheltuieli pentru reconstrucția, reducerea sau oprirea declinului stării de conservare a habitatelor și speciilor (cod SMIS 205)
Cheltuieli pentru realizarea de lucrări de reducere a fragmentării habitatelor	Cheltuieli pentru realizarea de lucrări de reducere a fragmentării habitatelor (cod SMIS 206)
Cheltuieli privind implementarea măsurilor specifice de conservare a habitatelor și speciilor	Cheltuieli privind implementarea măsurilor specifice de conservare a habitatelor și speciilor (cod SMIS 207)
Cheltuieli de asistență tehnică și instruire pentru proiectele de biodiversitate și protecția naturii	Cheltuieli pentru asistență tehnică și instruire pentru proiectele de biodiversitate și protecția naturii (cod SMIS 208)
Cheltuieli generale de administrație aferente desfășurării activității personalului implicat în managementul proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli generale de administrație (cod SMIS 56)

II.4.1.4 Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Dacă este necesar, finanțarea încrucișată a proiectului (cum este definită în art. 34(2) al Regulamentului Consiliului nr. 1083/2006) poate fi utilizată în cadrul acestei axe prioritare pentru activități care țin de domeniul de intervenție al Fondului Social European. Operațiunile eligibile în acest domeniu de intervenție sunt legate de activitățile de instruire. Activitățile respective vor fi necesare unei implementări de succes ale operațiunilor de finanțare FEDR. Cheltuielile de tip FSE nu vor depăși 10% din contribuția FEDR la proiect.

II.4.1.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	3.979.530	3.183.624	795.906	0	0	795.906	0
2008	20.295.603	16.236.482	4.059.121	0	0	4.059.121	0
2009	20.701.515	16.561.212	4.140.303	0	0	4.140.303	0
2010	35.192.576	28.154.061	7.038.515	0	0	7.038.515	0
2011	43.075.713	34.460.570	8.615.143	0	0	8.615.143	0
2012	43.937.228	35.149.782	8.787.446	0	0	8.787.446	0
2013	47.803.702	38.242.962	9.560.740	0	0	9.560.740	0
TOTAL	214.985.867	171.988.693	42.997.174	0	0	42.997.174	0

- Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.4.1.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile	<ul style="list-style-type: none">• 80% (FEDR) pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora• 100% (80% FEDR + 20% buget de stat) pentru celelalte categorii de beneficiari
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	<ul style="list-style-type: none">• 20% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora• 0% pentru celelalte categorii de beneficiari
Contribuția comunitară (FEDR) la finanțarea acordată	<ul style="list-style-type: none">• 100% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora.• 80% pentru celelalte categorii de beneficiari
Contribuție publică națională la finanțarea acordată (buget de stat)	<ul style="list-style-type: none">• 0% pentru beneficiarii ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora.• 20% pentru celelalte categorii de beneficiari

*La nivel de proiect

II.4.1.7 Categorii de beneficiari eligibili

- Administratorii sau custozii ariilor protejate;
- Agenția Națională pentru Ariile Naturale Protejate – ANAP;
- Administrația Rezervației Biosferei „Delta Dunării”;
- Autorități ale administrației publice centrale și locale,
- ONG-uri;
- institute de cercetare;
- universități;
- muzee.

Pentru acele arii protejate fără administrator, responsabilitățile privind managementul aparțin ANAP sau Agențiilor pentru Protecția Mediului.

II.4.1.8 Grupuri/Arii țintă

Ariile țintă sunt ariile naturale protejate

II.4.1.9 Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2007-2013

II.4.1.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere deschisă de proiecte cu termen limită

II.4.1.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

	Criteria
Eligibilitate	Eligibilitatea solicitantului
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenței - proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale ¹⁰)
	- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanțări)
	- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului	
Evaluarea relevanței și maturității	Relevanța proiectului - reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu și concordanța cu strategia națională și/sau regională relevantă și, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populație beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislația comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare ¹¹ (definirea clară a obiectivelor și activităților proiectului, strategie/plan de achiziții, plan financiar, avize/acorduri/autorizații, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

II.4.1.12 Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori se realizare imediată (“output”)											
Arii protejate și situri Natura 2000, cu planuri de management în vigoare/aprobate (număr)	3	2006	3	3		80	160		240		240
Indicatori de rezultat (“result”)											
Suprafața ariilor protejate și a siturilor Natura 2000, care beneficiază de măsuri de conservare a naturii (% din suprafața totală a ariilor protejate)	0	2006	0	0		20	40		60		60

¹⁰ Idem nota subsol 1

¹¹ Idem nota subsol 2

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată (“output”)											
Situri propuse în rețeaua Natura 2000 care beneficiază de implementarea măsurilor (nr.)	0	2006	0	0	5	10	15	20	27		30
Habitat reabilitate ecologic (nr.)											
Evenimente de comunicare și promovare în cadrul activităților de conservare a naturii (nr.)											
Materiale de informare și publicitate în cadrul activităților de conservare a naturii (nr.)											
Sisteme informatice implementate/extinse în cadrul activităților de conservare a naturii (nr.)											
Zile participant la instruire - beneficiari în cadrul activităților de conservare a naturii (nr.)											
Zile participant la instruire – alte structuri în cadrul activităților de conservare a naturii (nr.)											
Planuri de management elaborate/revizuite (nr.)											
Indicatori de rezultat (“result”)											
Suprafața ariilor protejate și a siturilor Natura 2000 care beneficiază de implementarea măsurilor (ha)											
Planuri de management implementate (nr.)											

Indicatori de mediu

- Suprafața ariilor naturale protejate care beneficiază de măsuri de conservare (% din suprafața ariilor protejate din România și în ha)

II.4.1.13 Teme orizontale

- **Dezvoltarea durabilă**

Activitățile finanțate în cadrul acestei zone de intervenție vor asigura condițiile de conservare a biodiversității printr-un cadru de management adecvat pentru ariile protejate.

- **Egalitatea de șanse**

Activitățile finanțate în cadrul acestei zone de intervenție pot contribui la promovarea șanselor egale în ceea ce privește angajarea (prin angajarea mai ales a femeilor și persoanelor din cadrul grupurilor dezavantajate).

II.4.1.14 Ajutorul de stat

Nu se aplică.

II.4.1.15 Clasificarea intervențiilor

- **Tema Prioritară**

Cod	Tema Prioritară
	<i>Protecția mediului și prevenirea riscurilor</i>
51	Promovarea biodiversității și protecția naturii

- **Forma de Finanțare**

Cod	Forma de Finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică
01	Urban
02	Zone montane
05	Zone rurale (<i>altele decât zonele montane, insule sau zone slab sau foarte slab populate</i>)

II.4.1.16 Organisme Intermediare

OI-urile pentru POS Mediu sunt stabilite la nivel regional și sunt subordonate MM:

- OI Bacău pentru Regiunea Nord-Est
- OI Galați pentru Regiunea Sud-Est
- OI Pitești pentru Regiunea Sud-Muntenia
- OI Craiova pentru Regiunea Sud-Vest
- OI Timișoara pentru Regiunea Vest
- OI Cluj-Napoca pentru Regiunea Nord-Vest
- OI Sibiu pentru Regiunea Centru
- OI București pentru Regiunea București-Ilfov

II.4.1.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin “Unitatea de Plată”.

II.5. Axa prioritară 5 “Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc”

II.5.1 Domeniul major de intervenție 5.1. Protecția împotriva inundațiilor

II.5.1.1. Descriere

Acest domeniu major de intervenție se adresează unei probleme specifice sectorului de management al resurselor de apă, respectiv protecția împotriva inundațiilor.

Inundațiile din România din ultimii ani au relevat puncte slabe atât în ceea ce privește tehnicile de protecție împotriva inundațiilor, cât și în capacitatea de răspuns după producerea inundațiilor. România a fost extrem de afectată de inundații distrugătoare în ultimul deceniu. În anii 2005 și 2006 s-au înregistrat inundații la scară largă cu efecte catastrofale, care au afectat peste 1,5 milioane persoane (93 morți) și care au distrus o parte importantă a infrastructurii. Distrugerile cauzate de inundații au fost estimate în 2005 și 2006 la peste 2 miliarde Euro. De aceea, România trebuie să ia măsuri urgente pentru prevenirea și protecția împotriva inundațiilor și a dezastrelor hidrologice.

Scopul acestei axe prioritare este de a sprijini implementarea Directivei Cadru privind Apă nr. 2000/60 care urmărește crearea unui cadru pentru protecția apelor de suprafață și a celor subterane, precum și a celor costiere. În același timp, această axă de prioritate susține inițiativa UE de a elabora și implementa un program de acțiune privind prevenirea riscurilor, protecția împotriva inundațiilor și atenuarea riscurilor și a efectelor inundațiilor. În cadrul acestei scheme de lucru, fiecare Stat Membru trebuie să elaboreze planuri de management privind riscul inundațiilor și hărți de risc pentru fiecare bazin hidrografic și zonă costieră în care sănătatea umană, mediul înconjurător și activitățile economice pot fi afectate de către inundații.

Sprrijinul financiar pentru această axă prioritară se va concentra pe investițiile care să furnizeze un nivel adecvat al protecției împotriva inundațiilor prin sprijinirea îmbunătățirii stării economice, de mediu, ecologice și de conservare a celor mai vulnerabile regiuni. Zonele țintă pentru intervenție vor fi selectate în concordanță cu strategiile relevante la nivel regional și național.

Obiective

- *Contribuția la un management durabil al inundațiilor în zonele cele mai expuse la risc*

II.5.1.2. Activități eligibile orientative

- Infrastructură pentru prevenirea inundațiilor și reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor, inclusiv măsuri de intensificare pentru morfologia elementelor din apă, construcția și reabilitarea zonelor de retenție, poldere, garduri verzi, benzi de irigație, curbe de deviere;
- Elaborarea unor hărți de pericol și risc al inundațiilor, planuri și măsuri, inclusiv informare publică și instruire în domeniul reducerii riscurilor;
- Asistență tehnică pentru pregătire de proiecte, management, supervizare și publicitate.

II.5.1.3 Categorii de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

Categorii de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categorii de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categorii de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare și inginerie Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale și a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare și asistență tehnică	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare și inginerie (cod SMIS 05)	Proiectare
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție	Cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție (cod SMIS 51)	
Cheltuieli pentru obținerea terenului, conform obiectivelor de investiții și lucrărilor de intervenții	Cheltuieli pentru obținerea/achiziția de teren (cod SMIS 01)	Achiziționarea terenului
Cheltuieli pentru amenajarea terenului, inclusiv cheltuielile pentru strămutări de localități pentru realizarea obiectivelor de investiții și lucrărilor de intervenție Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru construcții și instalații Cheltuieli pentru organizarea de șantier Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar	Cheltuieli pentru clădiri și construcții (cod SMIS 20)	Clădiri și construcții
Cheltuieli pentru investiția de bază: - cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice; - cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj; - cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport; - cheltuieli pentru dotări; - cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru echipamente și utilaje (cod SMIS 21)	Echipamente și utilaje

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categoriile de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli diverse și neprevăzute	Cheltuieli diverse și neprevăzute (cod SMIS 16)	Cheltuieli neprevăzute
Cheltuieli pentru consultanță Cheltuieli de asistență tehnică pentru proiectele de prevenire a inundațiilor	Cheltuieli pentru consultanță și asistență tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)	Asistență tehnică
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)	
Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuieli aferente activităților de audit pentru proiect (cod SMIS 53)	
Cheltuieli pentru informare și publicitate – cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare și publicitate pentru proiect, care rezultă din obligația beneficiarului (cod SMIS 55)	Publicitate
Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului (cod SMIS 57)	
Cheltuieli pentru asistență tehnică	Cheltuieli pentru supervizare pe parcursul implementării proiectului (cod SMIS 22)	Supervizare pe parcursul implementării
Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații	Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații (cod SMIS 06)	Taxe și impozite
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)	
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)	

II.5.1.4 Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.5.1.5 Alocarea financiară orientativă

An	TOTAL	Contribuție UE (FC)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	21.648.643	17.318.914	4.329.729	0	0	4.329.729	0
2009	31.742.323	25.393.858	6.348.465	0	0	6.348.465	0
2010	42.231.091	33.784.873	8.446.218	0	0	8.446.218	0
2011	33.024.713	26.419.770	6.604.943	0	0	6.604.943	0
2012	36.614.356	29.291.485	7.322.871	0	0	7.322.871	0
2013	29.877.314	23.901.851	5.975.463	0	0	5.975.463	0
TOTAL	195.138.440	156.110.751	39.027.689	0	0	39.027.689	0

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.5.1.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile (FC)	80%
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	20%
Contribuția comunitară (FC) la finanțarea acordată	100%
Contribuție publică națională la finanțarea acordată	0%

*La nivel de proiect

II.5.1.7 Categorii de beneficiari eligibili

Administrația Națională Apele Române - beneficiar unic

II.5.1.8 Grupuri țintă/Zone țintă

Nu se aplică

II.5.1.9 Perioada orientativă de transmitere a proiectelor

2009 – 2013

II.5.1.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

Cerere de proiecte pe bază de liste de proiecte eligibile.

II.5.1.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

	Criteriu
Eligibilitate	Eligibilitatea solicitantului
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenței - proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale ¹²)
	- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanțări)
	- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului	
Evaluarea relevanței și maturității	Relevanța proiectului - reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu și concordanța cu strategia națională și/sau regională relevantă și, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populație beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislația comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare ¹³ (definirea clară a obiectivelor și activităților proiectului, strategie/plan de achiziții, plan financiar, avize/acorduri/autorizații, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

¹² Idem nota subsol 1

¹³ Idem nota subsol 2

II.5.1.12 Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată (“output”)											
Proiecte aprobate pentru protecția împotriva inundațiilor (număr)	0	2006	0	0	2	5	10				10
Indicatori de rezultat (“result”)											
Populația ce beneficiază de proiecte pentru protecția împotriva inundațiilor (nr.locuitori)	0	2006				500.000	750.000	1.000.000	1.500.000		1.500.000
Reducerea incidenței riscului de inundație (%)	100	2006				65	30				30

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată (“output”)											
Suprafața protejată prin lucrări de apărare împotriva riscului de inundații (km ²)											
Proiecte pentru prevenirea riscurilor naturale (nr.)	0	2006									
Indicatori de rezultat (“result”)											
Populație care beneficiază de implementarea măsurilor - prevenirea riscurilor naturale (nr)											

Indicatori de mediu

- Proiecte ce contribuie la protecția împotriva dezastrelor naturale (număr)

II.5.1.13 Teme orizontale

- **Dezvoltarea durabilă**

Investițiile realizate în cadrul acestei axe prioritare vor contribui la asigurarea unui management durabil al protecției împotriva inundațiilor în zonele cele mai vulnerabile. Protecția împotriva inundațiilor va îmbunătăți statutul ecologic și socio-economic al zonelor de implementare a proiectului.

Fiecare proiect de investiții este supus evaluării impactului asupra mediului conform legislației naționale în domeniu.

- **Egalitatea de șanse**

Proiectele de investiții finanțate în cadrul acestei axe prioritare vor genera noi locuri de muncă, în special în faza de construcții – montaj al obiectivului de investiții. Locurile de muncă vor fi accesibile în mod egal tuturor grupurilor sociale.

II.5.1.14 Ajutorul de stat

Nu se aplică.

II.5.1.15 Clasificarea intervențiilor

- **Tema Prioritară**

Cod	Tema Prioritară
	<i>Protecția mediului și prevenirea riscurilor</i>
53	Prevenirea riscului

- **Forma de Finanțare**

Cod	Forma de Finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică
01	Urban
05	Zone rurale (<i>altele decât zonele montane, insulele sau zonele slab sau foarte slab populate</i>)

II.5.1.16 Organismele intermediare

OI-urile pentru POS Mediu sunt stabilite la nivel regional level și sunt subordonate MM:

- OI Bacău pentru Regiunea Nord-Est
- OI Galați pentru Regiunea Sud-Est
- OI Pitești pentru Regiunea Sud-Muntenia
- OI Craiova pentru Regiunea Sud-Vest
- OI Timișoara pentru Regiunea Vest
- OI Cluj-Napoca pentru Regiunea Nord-Vest
- OI Sibiu pentru Regiunea Centru
- OI București pentru Regiunea București-Ilfov

II.5.1.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin “Unitatea de Plată”.

II.5.2 Domeniul major de intervenție 5.2. Reducerea eroziunii zonei costiere

II.5.2.1. Descriere

Un alt potențial risc pentru mediu îl reprezintă eroziunea care afectează zona costieră a României, extinzându-se de-a lungul a 240 km în partea nord-vestică a Mării Negre. În ultimele decenii, litoralul Mării Negre a fost afectat de serioase probleme de eroziune. Pe baza cercetărilor recente efectuate de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Marină “Grigore Antipa”, partea nordică a zonei costiere românești, care constituie Rezervația Biosferei Delta Dunării este cea mai afectată (aproximativ 2400 ha suprafață de plajă au fost pierdute în ultimii 35 ani). Partea sudică este și aceasta în pericol acolo unde activitatea economică este puternică, incluzând și activități turistice. Eroziunea costieră nu numai că amenință activitatea turistică în sezonul de vară prin pierderea zonei de plajă, dar pune în pericol și siguranța locuințelor și bunăstarea publică.

În aceste condiții, sunt necesare măsuri urgente care să vizeze implementarea de măsuri preventive împotriva inundațiilor și eroziunii solului.

În cadrul acestei zone de intervenție, se va acorda sprijin pentru protejarea și reabilitarea litoralului sudic al Mării Negre, având ca scop stoparea **eroziunii costiere** și creșterea valorii bunurilor și a siguranței locuințelor din această zonă. Un master plan și un program pentru protecția coastei Mării Negre, având ca limită de timp anul 2020, este în curs de finalizare.

Obiective

- *Protejarea și reabilitarea litoralului Mării Negre.*

Activități eligibile orientative

- Reabilitarea zonei costiere a Mării Negre afectate de eroziune, inclusiv:
 - consolidarea lucrărilor existente;
 - dezasamblarea lucrărilor existente pentru reabilitare/extinderea acestora;
 - înnisipări și crearea de noi plaje;
 - construirea de diguri și epiuri pentru retenția nisipului;
 - construirea/reabilitarea digurilor longitudinale submerse pentru disiparea energiei valurilor și reducerea transportului de sedimente în mare;
 - diguri de stabilizare a plajelor;
 - construirea de drumuri de acces;
 - facilități de transport pentru nisip;
- Asistență tehnică pentru pregătire de proiecte, management, supervizare și publicitate.

II.5.2.3 Categoriile de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categoriile de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru studii de teren Cheltuieli pentru proiectare și inginerie Cheltuieli pentru pregătirea de documente oficiale și a altor documente suport altele decât cele prevăzute pentru categoriile de proiectare și asistență tehnică	Cheltuieli aferente pregătirii de proiecte/studii de teren/proiectare și inginerie (cod SMIS 05)	Proiectare
Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție	Cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție (cod SMIS 51)	
Cheltuieli pentru obținerea terenului, conform obiectivelor de investiții și lucrărilor de intervenții	Cheltuieli pentru obținerea/achiziția de teren (cod SMIS 01)	Achiziționarea terenului
Cheltuieli pentru amenajarea terenului Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului Cheltuieli pentru investiția de bază – cheltuieli pentru construcții și instalații Cheltuieli pentru organizarea de șantier Cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar	Cheltuieli pentru clădiri și construcții (cod SMIS 20)	Clădiri și construcții
Cheltuieli pentru investiția de bază: - cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice; - cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj; - cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport; - cheltuieli pentru dotări; - cheltuieli pentru active necorporale	Cheltuieli pentru echipamente și utilaje (cod SMIS 21)	Echipamente și utilaje
Cheltuieli diverse și neprevăzute	Cheltuieli diverse și neprevăzute (cod SMIS 16)	Cheltuieli neprevăzute
Cheltuieli pentru consultanță	Cheltuieli pentru consultanță și asistență tehnică pentru proiect (cod SMIS 07)	
Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului	Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare beneficiarului (cod SMIS 202)	Asistență tehnică
Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect	Cheltuieli aferente activităților de audit pentru proiect (cod SMIS 53)	

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR	Categoriile de cheltuieli conform cap. H din Anexa XXI la Reg. CE nr. 1828/2006
Cheltuieli pentru informare și publicitate – cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului	Cheltuieli de comunicare, informare și publicitate pentru proiect, care rezultă din obligația beneficiarului (cod SMIS 55)	Publicitate
Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului	Cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului (cod SMIS 57)	
Cheltuieli pentru asistență tehnică	Cheltuieli pentru supervizare pe parcursul implementării proiectului (cod SMIS 22)	Supervizare pe parcursul implementării
Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații	Cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații (cod SMIS 06)	Taxe și impozite
Cheltuieli cu leasingul	Cheltuieli cu leasingul financiar (cod SMIS 54)	
Cheltuieli pentru cote legale	Cheltuieli pentru comisioane, taxe, cote legale (cod SMIS 15)	

II.5.2.4 Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.5.2.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FC)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	15.281.395	12.989.186	2.292.209	0	0	2.292.209	0
2009	22.081.616	18.769.374	3.312.242	0	0	3.312.242	0
2010	29.147.733	24.775.573	4.372.160	0	0	4.372.160	0
2011	22.973.714	19.527.657	3.446.057	0	0	3.446.057	0
2012	23.433.187	19.918.209	3.514.978	0	0	3.514.978	0
2013	21.089.869	17.926.389	3.163.480	0	0	3.163.480	0
TOTAL	134.007.514	113.906.388	20.101.126	0	0	20.101.126	0

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.5.2.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile (FC)	85%
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	15%
Contribuția comunitară la finanțarea acordată (FC)	100%
Contribuție publică națională la finanțarea acordată	0%

*La nivel de proiect

II.5.2.7 Categoriile de beneficiari eligibili

Administrația Națională Apele Române - beneficiar unic

II.5.2.8 Grupuri țintă/Zone țintă

Nu se aplică.

II.5.2.9 Perioadă orientativă de transmitere a proiectelor

2008 – 2013

II.5.2.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

Cerere de proiecte pe bază de liste de proiecte eligibile.

II.5.2.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

	Criteria
Eligibilitate	Eligibilitatea solicitantului
	- Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu
	- Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului
	Eligibilitatea proiectului
	- Scopul asistenței - proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POS Mediu
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015
	- Proiectul îndeplinește toate condițiile specifice menționate în ghidul solicitantului, după caz (arie de acoperire, populație, valoare minimă etc.)
	- Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale ¹⁴)
	- Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice (evitarea dublei finanțări)
	- Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor
- Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului	
Evaluarea relevanței și maturității	Relevanța proiectului - reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu și concordanța cu strategia națională și/sau regională relevantă și, după caz, la îndeplinirea angajamentelor din Tratatul de Aderare pentru sectorul respectiv (impact de mediu, populație beneficiară, arie de acoperire, conformare cu legislația comunitară de mediu, oportunitatea proiectului etc.)
	Maturitatea proiectului - reflectată în calitatea propunerii tehnico-financiare ¹⁵ (definirea clară a obiectivelor și activităților proiectului, strategie/plan de achiziții, plan financiar, avize/acorduri/autorizații, strategie de implementare a proiectului, calitatea proiectului etc.)

II.5.2.12 Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Lungimea litoralului reabilitat (km)	0	2006	0	0	0			5	10		10
Indicatori de rezultat											
Extinderea suprafeței de plajă (%)	0	2006	0	0	0			15	30		30

¹⁴ Idem nota subsol 1

¹⁵ Idem nota subsol 2.

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată (“output”)											
Lungime de litoral reabilitat - prevenirea riscurilor naturale (km)		2006									
Indicatori de rezultat (“result”)											
Suprafața de plajă extinsă - prevenirea riscurilor naturale (km ²)		2006									

II.5.2.13 Teme orizontale

- **Dezvoltare durabilă**

Fiecare proiect de investiție va fi supus unui studiu de evaluare a impactului asupra mediului, conform legislației naționale aplicabile.

- **Egalitatea de șanse**

Proiectele de investiții finanțate în cadrul axei prioritare vor genera noi locuri de muncă, în special în faza de construcție. Locurile de muncă vor fi accesibile în mod egal tuturor categoriilor sociale.

II.5.2.14 Ajutor de stat

Nu se aplică.

II.5.2.15 Clasificarea intervențiilor

- **Temă prioritară**

Cod	Temă prioritară
	<i>Protecția mediului și prevenirea riscurilor</i>
54	Alte măsuri pentru conservarea mediului și prevenirea riscurilor

- **Forma de Finanțare**

Cod	Forma de Finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică
01	Urban
05	Zone rurale (<i>altele decât zonele montane, insule sau zone slab sau foarte slab populate</i>)

II.5.2.16 Organismele intermediare

OI-urile pentru POS Mediu sunt stabilite la nivel regional și sunt subordonate MM. În cazul Domeniului Major de Intervenție 5.2., organismul intermediar relevant este OI Galați pentru Regiunea Sud-Est.

II.5.2.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin “Unitatea de Plată”.

II.6. Axa prioritară 6 „Asistență Tehnică”

II.6.1 Domeniul major de intervenție 6.1. Sprijin pentru managementul și evaluarea POS Mediu

II. 6.1.1. Descriere

Stabilirea celei de-a șasea axe prioritare din POS Mediu a fost realizată în conformitate cu prevederile Art. 44 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006 ce stabilește prevederile generale cu privire la FEDR, FSE și FC. *Axa Prioritară 6 din POS Mediu este complementară Programului Operațional Asistență Tehnică gestionat de Ministerul Finanțelor Publice.*

Scopul acestui domeniu major de intervenție este de a asigura o implementare eficientă pentru POS Mediu. Aceasta va contribui la creșterea capacității de absorbție a fondurilor UE prin sprijinirea identificării proiectelor, întărirea capacității administrative a Autorității de Management și a Organismelor Intermediare, finanțarea activităților ce privesc monitorizarea, evaluarea și controlul proiectelor.

Proiectele derulate în cadrul acestui domeniu de intervenție vor promova implementarea POS Mediu și vor asigura îndeplinirea sarcinilor și responsabilităților AM și ale OI legate de managementul programului și al proiectelor. Vor fi finanțate activități privind organizarea sesiunilor de selecție a proiectelor, evaluarea propunerilor de proiecte, dar și activitățile privind operarea corectă a sistemului de implementare POS Mediu. Acest domeniu va contribui la implementarea de calitate, eficientă și transparentă a POS Mediu.

Axa prioritară de asistență tehnică din POS Mediu va oferi asistență specifică pentru identificarea, monitorizarea, evaluarea și controlul proiectelor, precum și pentru activități de comunicare asigurând o publicitate adecvată pentru intervențiile programului. Această asistență specifică va fi completată cu instrumente orizontale de asistență din Programul Operațional Asistență Tehnică, pentru nevoile comune ale tuturor structurilor sau actorilor implicați în managementul și implementarea instrumentelor structurale, cu dezvoltarea unui Sistem Unic de Management al Informației, capabil să furnizeze informații actualizate privind absorbția fondurilor, cu activități orizontale care vizează conștientizarea publicului larg în legătură cu sprijinul comunitar și o înțelegere generală a intervențiilor instrumentelor structurale.

O atenție deosebită va fi acordată programelor de instruire a personalului recent angajat sau existent în cadrul AM și a celor 8 OI POS Mediu. Sesiuni de training pe teme specifice managementului de proiect, respectând principiul instruirii continue, vor fi organizate în mod regulat, conform analizei necesarului de training.

Obiectiv

- *Consolidarea sistemului de management, monitorizare, control și evaluare a implementării POS Mediu*

II. 6.1.2. Activități eligibile orientative

- Sprijin pentru pregătirea întâlnirilor Comitetului de Monitorizare;
- Pregătirea documentelor/strategiilor necesare pentru identificarea și justificarea necesității proiectelor;

- Pregătirea, selectarea, evaluarea și monitorizarea Programului și operațiunilor individuale, incluzând sprijinul pentru Organismele Intermediare pentru astfel de activități; utilizarea serviciilor de consultanță, când este cazul;
- Pregătirea misiunilor de audit, a controalelor și a verificărilor la fața locului a proiectelor finanțate prin POS Mediu;
- Evaluarea POS Mediu, inclusiv evaluări continue;
- Elaborarea de studii, analize și rapoarte axate pe monitorizarea impactului implementării programului, analiza de eficiență a structurilor de implementare, identificarea punctelor slabe ale programului în vederea formulării de recomandări pentru îmbunătățirea eficienței managementului programului;
- Activități de instruire privind managementul fondurilor structurale pentru AM, OI și beneficiarii proiectelor finanțate prin POS Mediu;
- Achiziționarea aplicațiilor specifice IT pentru POS Mediu;
- Remunerarea unor experți angajați temporar de AM în vederea implementării responsabilităților menționate anterior;
- Studii tematice în legătură cu implementarea POS Mediu; studii tematice necesare în vederea pregătirii strategiei de mediu pentru următoarea perioadă de programare.
- Activități demonstrative cu scopul de a aplica soluții moderne de management integrat al apei și tehnologii inovative în domeniul mediului corelate cu domeniile majore de intervenție ale POS Mediu;
- Sprijin pentru stabilirea de platforme de schimb de informații și diseminare;
- Dezvoltarea și implementarea de programe de instruire/educaționale pentru adaptarea personalului la tehnologiile inovative.

II.6.1.3 Categoriile de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și ministrului finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor ordinului de finanțare, sunt următoarele:

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR
Cheltuieli de personal	Cheltuieli de personal (cod SMIS 700)
Cheltuieli pentru prestarea de servicii Cheltuieli cu taxele notariale pentru legalizarea unor documente referitoare la managementul, monitorizarea, implementarea și controlul POS Mediu	Cheltuieli cu servicii (cod SMIS 701)
Cheltuieli cu achiziția de active fixe, obiecte de inventar, furnituri de birou, materiale consumabile	Cheltuieli cu achiziția de active fixe, obiectelor de inventar, a furniturilor de birou, materialelor consumabile (cod SMIS 702)
Cheltuieli generale de administrație	Cheltuieli generale de administrație (cod SMIS 56)
Cheltuieli privind închirierea și/sau leasingul pentru spații, mijloace de transport, instalații, echipamente, mobilier, efectuate în ansamblu sau separat	Cheltuieli privind închirierea și/sau leasing (cod SMIS 703)

II.6.1.4 Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.6.1.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	5.659.776	4.244.832	1.414.944	0	0	1.414.944	0
2008	17.531.524	13.148.643	4.382.881	0	0	4.382.881	0
2009	19.108.821	14.331.616	4.777.205	0	0	4.777.205	0
2010	19.697.664	14.773.248	4.924.416	0	0	4.924.416	0
2011	20.283.284	15.212.463	5.070.821	0	0	5.070.821	0
2012	27.176.903	20.382.677	6.794.226	0	0	6.794.226	0
2013	34.462.592	25.846.944	8.615.648	0	0	8.615.648	0
TOTAL	143.920.564	107.940.423	35.980.141	0	0	35.980.141	0

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.6.1.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile (FEDR)	75%
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	25%
Contribuția comunitară la finanțarea acordată (FEDR)	100%
Contribuția publică națională la finanțarea asistența acordată	0%

*La nivel de proiect

II.6.1.7 Tipuri de beneficiari eligibili

AM POS Mediu

II.6.1.8 Grupuri țintă/Zone țintă

- OI POS Mediu
- Beneficiarii celorlalte axe prioritare, pentru activitatea de instruire.

II.6.1.9 Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2007-2013

II.6.1.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu depunere continuă.

II.6.1.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

În cadrul Axei Prioritare 6 vor fi selectate toate proiectele pe care Autoritatea de Management le consideră necesare, în limita bugetului anual, cu respectarea următoarelor condiții minime:

- solicitantul trebuie să fie una din direcțiile din cadrul Autorității de Management pentru POS Mediu;

- proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice;
- perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015;
- proiectul propus spre finanțare se încadrează în categoriile de activități menționate în POS Mediu, la cele două domenii de intervenție ale acestei axe prioritare;
- proiectul conduce la respectarea angajamentelor asumate prin POS Mediu.

II.6.1.12 Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată (“output”)											
Reuniuni ale Comitetului de Monitorizare organizate (număr /an)	0	2006	1	3	5	7	9	11	13	15	17
Cereri de propuneri de proiecte finanțate de AT (număr)	0	2006	1	5							5
Personal instruit (număr /an)	270	2006		290	300	330	360	390	400		400
Aplicații de proiecte evaluate cu sprijin AT (număr)	0	2006		20	30	40	50				50
Rapoarte de evaluare elaborate (număr)	0	2006					1		2		2
Studii tematice/strategii elaborate	0	2006		3	5	7	10				10

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată (“output”)											
Reuniuni ale comitetelor și grupurilor de lucru relevante (nr.)	0	2006	1	3	5	7	9	11	13	15	17

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zile participant la instruire - compus (nr.)	200	2006	1.000	2.650	5.599	10.886	5.189	26.097	7.739	8.089	29.897
Zile participant la instruire – beneficiari (nr.)	0	2006	0	300	900	2.100	3.600	5.200	5.250	5.300	
Zile participant la instruire – structuri de gestionare (nr.)	200	2006	1000	2.350	4.699	8.786	15.897	20.897	24.897	27.897	29.897
Zile participant la instruire – alte structuri (nr.)	0	2006	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Studii, analize, rapoarte, strategii (nr.)	0	2006	1	2	5	7	11		13	14	15
Ghiduri și alte documente metodologice (nr.)	0	2006	0	0	5						5
Evenimente axate pe schimbul de experiență cu privire la implementarea fondurilor și aspecte tematice (nr)	0	2006			1						5

II.6.1.13 Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Activitățile promovate în cadrul acestui DMI vor asigura respectarea principiului egalității de șanse, atât în etapa de implementare a proiectelor, dar și în ceea ce privește includerea acestui principiu ca subiect în cadrul sesiunilor de pregătire profesională ce au ca scop promovarea obiectivelor orizontale ale POS Mediu.

- **Dezvoltarea durabilă**

Activitățile promovate în cadrul acestui DMI vor asigura respectarea principiilor dezvoltării durabile, atât în etapa de implementare a proiectelor, dar și în ceea ce privește includerea acestui principiu ca subiect în cadrul sesiunilor de pregătire profesională ce au ca scop promovarea obiectivelor orizontale ale POS Mediu.

II.6.1.14 Ajutor de stat

Nu se aplică.

II.6.1.15 Clasificarea intervențiilor

- **Temă prioritară**

Cod	Temă prioritară
	<i>Asistență Tehnică</i>
85	Pregătirea, implementarea, monitorizarea și inspecția
86	Evaluare și studii; informare și comunicare

- **Forma de Finanțare**

Cod	Forma de Finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.6.1.16 Organismele intermediare

Nu este cazul

II.6.1.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin “Unitatea de Plată”.

II.6.2 Domeniul major de intervenție 6.2. Sprijin pentru informare și publicitate

II.6.2.1 Descriere

Scopul acestui domeniu major de intervenție este de a sprijini activități care să asigure o publicitate adecvată și o promovare corespunzătoare pentru POS Mediu la nivel central, regional și local. Toate acțiunile finanțate în cadrul acestui domeniu de intervenție vor fi corelate cu Planul de Comunicare elaborat de AM POS Mediu.

Sprijinul acordat pentru acțiunile de informare și publicitate a programului va contribui la promovarea operațiunilor și va fi aplicabil tuturor axelor prioritare din POS Mediu. Informarea și publicitatea operațiunilor finanțate, atât pentru publicul larg, cât și pentru potențialii beneficiari (inclusiv autorități regionale, locale și alte autorități publice, parteneri economici și sociali, ONG-uri, operatori și promotori ai proiectelor, oricare alți factori interesați) sunt menite să sublinieze rolul Comunității și transparența oportunităților de finanțare, așa cum sunt stipulate în articolul 68 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006 ce stabilește prevederile generale cu privire la FEDR, FSE și FC.

Acțiunile de informare vor fi axate pe următoarele obiective:

- Informarea potențialilor beneficiari cu privire la oportunitățile de finanțare pentru proiecte din domeniul mediului;
- Asigurarea recunoașterii rolului instrumentelor structurale ale UE, respectiv FC și FEDR, în rândul cetățenilor, în implementarea politicii comunitare de mediu;

- Promovarea acțiunilor de conștientizare a publicului cu privire la obiectivele și realizările obținute din finanțarea prin instrumente structurale în legătură cu obiectivele de mediu și dezvoltare durabilă a UE și coerența POS Mediu cu aceste obiective.

AM elaborează Planul de Comunicare și Informare, în baza căruia se vor organiza campanii de informare publică și seminarii la nivel central și regional prin mass-media, se vor tipări materiale de informare, broșuri, se vor publica pe pagini de web informații cu privire la aprobarea proiectelor și procedurile de selecție, criteriile, stadiul implementării proiectelor și orice alte informații de interes public. OI vor derula, la nivel regional, măsuri de promovare și publicitate similare cu cele ale AM.

Obiectiv

- *Asigurarea de informații corespunzătoare potențialilor solicitanți despre oportunitățile de finanțare ale POS Mediu*
- *Asigurarea transparenței asistenței financiare acordate din Fonduri în cadrul POS Mediu*

II.6.2.2 Activități eligibile orientative

- Elaborarea și implementarea Planului de Comunicare al AM POS Mediu;
- Servicii de consultanță pentru elaborarea materialelor de informare, pregătirea rapoartelor de evaluare pentru POS Mediu;
- Activități de informare și publicitate – organizarea de seminarii, pregătirea materialelor de informare, dezvoltarea și actualizarea site-ului web al POS Mediu, distribuirea materialelor și broșurilor informative pentru public, dar și pentru potențialii beneficiari ai proiectelor finanțate prin POS Mediu.

II.6.2.3 Categoriile de cheltuieli eligibile

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS Mediu, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și ministrului finanțelor pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiectele derulate prin POS Mediu în cadrul acestei axe prioritare, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor ordinului de finanțare, sunt următoarele:

Categoriile de cheltuieli conform Ordinului comun MMDD – MEF nr. 1415/06.11.2008	Categoriile de cheltuieli conform SMIS CSNR
Cheltuieli pentru prestarea de servicii Cheltuieli cu taxele notariale pentru legalizarea unor documente referitoare la managementul, monitorizarea, implementarea și controlul POS Mediu	Cheltuieli cu servicii (cod SMIS 701)

II.6.2.4 Folosirea finanțării încrucișate FEDR/FSE

Nu se aplică.

II.6.2.5 Alocarea financiară orientativă

- Euro -

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR)	Contribuție publică națională*				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2007	2.829.888	2.122.416	707.472	0	0	707.472	0
2008	5.216.215	3.912.161	1.304.054	0	0	1.304.054	0
2009	4.360.539	3.270.404	1.090.135	0	0	1.090.135	0
2010	4.507.749	3.380.812	1.126.937	0	0	1.126.937	0
2011	3.141.324	2.355.993	785.331	0	0	785.331	0
2012	2.977.001	2.232.751	744.250	0	0	744.250	0
2013	6.967.284	5.225.463	1.741.821	0	0	1.741.821	0
TOTAL	30.000.000	22.500.000	7.500.000	0	0	7.500.000	0

* Distribuția sumelor între cele trei tipuri de surse publice este orientativă, putând varia în cursul implementării în funcție de tipurile de proiecte și categoriile de beneficiari

II.6.2.6 Dimensiunea finanțării acordate*

Valoarea maximă a grantului pentru costurile totale eligibile (FEDR)	75%
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	25%
Contribuția comunitară la finanțarea acordată (FEDR)	100%
Contribuția publică națională la finanțarea acordată	0%

*La nivel de proiect

II.6.2.7 Beneficiari eligibili

AM POS Mediu

II.6.2.8 Grupuri țintă/Zone țintă

- OI POS Mediu
- Beneficiarii/potențialii beneficiari ai POS Mediu
- Publicul larg
- Mass-media

II.6.2.9 Perioada orientativă de depunere a proiectelor

2007-2015

II.6.2.10 Tipul de cerere de propuneri de proiecte

- Cerere de propuneri de proiecte cu depunere continuă.

II.6.2.11 Criteriile de eligibilitate și evaluare/selecție

În cadrul axei prioritare 6 vor fi selectate toate proiectele pe care Autoritatea de Management le consideră necesare, în limita bugetului anual, cu respectarea următoarelor condiții minime:

- solicitantul trebuie să fie Autoritatea de Management pentru POS Mediu;
- proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice;

- perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015;
- proiectul propus spre finanțare este în conformitate cu lista orientativă de activități din POS Mediu.

II.6.2.12 Indicatori de monitorizare și evaluare

Indicatori de program

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Tip de broșuri/pliante diseminate (număr)	1	2006	9	20	50	100	120	130	190	200	200
Conferințe de presă organizate	0	2006	1	5	10	14	16	17	18	19	20

Indicatori suplimentari

Indicator	Valoarea de bază	Anul de bază	Ținte orientative cumulative								
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Indicatori de realizare imediată ("output")											
Materiale de informare și publicitate (nr.)	0	2006	35.500	39.028	77.000	117.000	137.000	147.000	157.000	200.000	250.000
Campanii mass-media (nr.)	0	2006	0	1	1	2	2	2	2	3	3
Solicitări de informații primite la Centrul de Informare (nr.)	0	2006	100	300	400	500	600	700	800	900	1000
Evenimente de comunicare și promovare (nr.)	0	2006	0	8	36	51	60	70	78	98	118
Accesări pagina de web (nr.)	0	2006	450	800	1.200	1.600	2.100	2.450	3.000	3.500	4.500
Indicatori de rezultat ("result")											
Nivelul de conștientizare a populației (%)	0	2006	10	20	45	60	70	70	75	75	75

II.6.2.13 Teme orizontale

- **Egalitatea de șanse**

Toate proiectele finanțate în cadrul acestui DMI vor asigura suport AM și organismelor intermediare în vederea promovării obiectivelor orizontale ale POS Mediu, respectiv egalitate de șanse și de gen, nediscriminare și respectarea diversității în activitatea de informare și comunicare. În acest sens, în cadrul proiectelor vor fi dezvoltate și implementate instrumente și metodologii care să integreze această temă orizontală. Sesiunile de pregătire specifică vor cuprinde module/sesiuni care să includă obiectivele orizontale ale POS Mediu.

- **Dezvoltarea durabilă**

Toate proiectele finanțate în cadrul acestui DMI vor asigura suport AM și organismelor intermediare în vederea promovării obiectivelor orizontale ale POS Mediu, respectiv dezvoltarea durabilă, în activitatea de informare și comunicare. În acest sens, în cadrul proiectelor vor fi dezvoltate și implementate instrumente și metodologii care să integreze această temă orizontală. Sesiunile de pregătire specifică vor cuprinde module/sesiuni care să includă obiectivele orizontale ale POS Mediu.

II.6.2.14 Ajutorul de Stat

Nu se aplică.

II.6.2.15 Clasificarea intervențiilor

- **Temă prioritară**

Cod	Temă prioritară
	<i>Asistență Tehnică</i>
86	Evaluare și studii; informare și comunicare

- **Forma de Finanțare**

Cod	Forma de Finanțare
01	Asistență nerambursabilă

- **Tipul teritoriului**

Cod	Tipul teritoriului
00	Nu se aplică

II.6.2.16 Organismele intermediare

Nu este cazul

II.6.2.17 Organismul responsabil cu efectuarea plăților către beneficiari

Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, prin "Unitatea de Plată".

III. PLANUL FINANCIAR

Alocarea financiară pentru fiecare axă prioritară și domeniu major de intervenție este indicată în tabelul de mai jos.

Detaliile financiare vor fi incluse în Ghidul Solicitantului, la fiecare sesiune de selecție de proiecte.

Tabelele financiare prezentate în DCI au fost elaborate pe baza alocărilor financiare aprobate de Comisia Europeană, la nivel de axă prioritară în POS Mediu.

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR/FC)	Contribuție publică națională				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
TOTAL POS Mediu							
2007	324.688.254	272.372.736	46.071.137	1.025.735	5.218.646	52.315.518	0
2008	541.889.663	437.302.592	94.179.718	4.065.574	6.341.779	104.587.071	0
2009	722.165.384	578.507.217	129.187.411	6.183.655	8.287.101	143.658.167	0
2010	857.440.179	683.350.731	156.853.390	7.564.310	9.671.748	174.089.448	0
2011	945.261.194	761.146.030	165.385.518	7.648.208	11.081.438	184.115.164	0
2012	1.050.151.359	848.813.721	180.908.398	8.381.825	12.047.415	201.337.638	0
2013	1.169.280.912	930.977.111	214.208.625	11.413.135	12.682.041	238.303.801	0
TOTAL	5.610.876.945	4.512.470.138	986.794.197	46.282.442	65.330.168	1.098.406.807	0
AP 1 - Extinderea/modernizarea sistemelor de apă/apă uzată							
<i>DMI 1.1 - Extinderea/modernizarea sistemelor de apă/apă uzată</i>							
2007	260.932.320	221.792.472	33.921.202	0	5.218.646	39.139.848	0
2008	317.088.951	269.525.608	41.221.564	0	6.341.779	47.563.343	0
2009	414.355.031	352.201.776	53.866.154	0	8.287.101	62.153.255	0
2010	483.587.392	411.049.283	62.866.361	0	9.671.748	72.538.109	0
2011	554.071.909	470.961.123	72.029.348	0	11.081.438	83.110.786	0
2012	602.370.764	512.015.150	78.308.199	0	12.047.415	90.355.614	0
2013	634.102.056	538.986.748	82.433.267	0	12.682.041	95.115.308	0
TOTAL	3.266.508.423	2.776.532.160	424.646.095	0	65.330.168	489.976.263	0
AP 2 – Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric							
2007	51.286.740	41.029.392	9.231.613	1.025.735	0	10.257.348	0
2008	105.859.774	84.687.819	19.054.759	2.117.196	0	21.171.955	0
2009	143.570.691	114.856.553	25.842.725	2.871.413	0	28.714.138	0
2010	152.982.980	122.386.384	27.536.936	3.059.660	0	30.596.596	0
2011	192.877.283	154.301.827	34.717.911	3.857.545	0	38.575.456	0
2012	243.342.358	194.673.886	43.801.625	4.866.847	0	48.668.472	0
2013	277.859.023	222.287.218	50.014.624	5.557.181	0	55.571.805	0
TOTAL	1.167.778.849	934.223.079	210.200.193	23.355.577	0	233.555.770	0
DMI 2.1. Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor și extinderea infrastructurii de management al deșeurilor							
2007	51.286.740	41.029.392	9.231.613	1.025.735	0	10.257.348	0
2008	105.859.774	84.687.819	19.054.759	2.117.196	0	21.171.955	0
2009	118.728.874	94.983.099	21.371.198	2.374.577	0	23.745.775	0
2010	131.867.435	105.493.948	23.736.138	2.637.349	0	26.373.487	0
2011	159.852.571	127.882.057	28.773.463	3.197.051	0	31.970.514	0

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR/FC)	Contribuție publică națională				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2012	200.869.705	160.695.764	36.156.547	4.017.394	0	40.173.941	0
2013	222.585.991	178.068.793	40.065.478	4.451.720	0	44.517.198	0
TOTAL	991.051.090	792.840.872	178.389.196	19.821.022	0	198.210.218	0
DMI 2.2 – Reabilitarea siturilor contaminate istoric							
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	0	0	0	0	0	0	0
2009	24.841.817	19.873.454	4.471.527	496.836	0	4.968.363	0
2010	21.115.545	16.892.436	3.800.798	422.311	0	4.223.109	0
2011	33.024.712	26.419.770	5.944.448	660.494	0	6.604.942	0
2012	42.472.653	33.978.122	7.645.078	849.453	0	8.494.531	0
2013	55.273.032	44.218.425	9.949.146	1.105.461	0	11.054.607	0
TOTAL	176.727.759	141.382.207	31.810.997	3.534.555	0	35.345.552	0
AP 3 - Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare							
DMI 3.1 – Reabilitarea centralelor termice în zone prioritare selectate							
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	38.967.558	19.483.779	17.535.401	1.948.378	0	19.483.779	0
2009	66.244.848	33.122.424	29.810.182	3.312.242	0	33.122.424	0
2010	90.092.994	45.046.497	40.541.847	4.504.650	0	45.046.497	0
2011	75.813.254	37.906.627	34.115.964	3.790.663	0	37.906.627	0
2012	70.299.562	35.149.781	31.634.803	3.514.978	0	35.149.781	0
2013	117.119.072	58.559.536	52.703.582	5.855.954	0	58.559.536	0
TOTAL	458.537.288	229.268.644	206.341.779	22.926.865	0	229.268.644	0
AP 4 – Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii							
DMI 4.1- Dezvoltarea infrastructurii și a planurilor de management în vederea protejării biodiversității și Natura 2000							
2007	3.979.530	3.183.624	795.906	0	0	795.906	0
2008	20.295.603	16.236.482	4.059.121	0	0	4.059.121	0
2009	20.701.515	16.561.212	4.140.303	0	0	4.140.303	0
2010	35.192.576	28.154.061	7.038.515	0	0	7.038.515	0
2011	43.075.713	34.460.570	8.615.143	0	0	8.615.143	0
2012	43.937.228	35.149.782	8.787.446	0	0	8.787.446	0
2013	47.803.702	38.242.962	9.560.740	0	0	9.560.740	0
TOTAL	214.985.867	171.988.693	42.997.174	0	0	42.997.174	0
AP 5 - Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc							
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	36.930.038	30.308.100	6.621.938	0	0	6.621.938	0
2009	53.823.939	44.163.232	9.660.707	0	0	9.660.707	0
2010	71.378.824	58.560.446	12.818.378	0	0	12.818.378	0
2011	55.998.427	45.947.427	10.051.000	0	0	10.051.000	0

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR/FC)	Contribuție publică națională				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2012	60.047.543	49.209.694	10.837.849	0	0	10.837.849	0
2013	50.967.183	41.828.240	9.138.943	0	0	9.138.943	0
TOTAL	329.145.954	270.017.139	59.128.815	0	0	59.128.815	0
DMI 5.1 – Protecția împotriva inundațiilor							
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	21.648.643	17.318.914	4.329.729	0	0	4.329.729	0
2009	31.742.323	25.393.858	6.348.465	0	0	6.348.465	0
2010	42.231.091	33.784.873	8.446.218	0	0	8.446.218	0
2011	33.024.713	26.419.770	6.604.943	0	0	6.604.943	0
2012	36.614.356	29.291.485	7.322.871	0	0	7.322.871	0
2013	29.877.314	23.901.851	5.975.463	0	0	5.975.463	0
TOTAL	195.138.440	156.110.751	39.027.689	0	0	39.027.689	0
DMI 5.2 – Reducerea eroziunii costiere							
2007	0	0	0	0	0	0	0
2008	15.281.395	12.989.186	2.292.209	0	0	2.292.209	0
2009	22.081.616	18.769.374	3.312.242	0	0	3.312.242	0
2010	29.147.733	24.775.573	4.372.160	0	0	4.372.160	0
2011	22.973.714	19.527.657	3.446.057	0	0	3.446.057	0
2012	23.433.187	19.918.209	3.514.978	0	0	3.514.978	0
2013	21.089.869	17.926.389	3.163.480	0	0	3.163.480	0
TOTAL	134.007.514	113.906.388	20.101.126	0	0	20.101.126	0
AP 6 – Asistență tehnică							
2007	8.489.664	6.367.248	2.122.416	0	0	2.122.416	0
2008	22.747.739	17.060.804	5.686.935	0	0	5.686.935	0
2009	23.469.360	17.602.020	5.867.340	0	0	5.867.340	0
2010	24.205.413	18.154.060	6.051.353	0	0	6.051.353	0
2011	23.424.608	17.568.456	5.856.152	0	0	5.856.152	0
2012	30.153.904	22.615.428	7.538.476	0	0	7.538.476	0
2013	41.429.876	31.072.407	10.357.469	0	0	10.357.469	0
TOTAL	173.920.564	130.440.423	43.480.141	0	0	43.480.141	0
DMI 6.1 - Sprijin pentru managementul și evaluarea POS							
2007	5.659.776	4.244.832	1.414.944	0	0	1.414.944	0
2008	17.531.524	13.148.643	4.382.881	0	0	4.382.881	0
2009	19.108.821	14.331.616	4.777.205	0	0	4.777.205	0
2010	19.697.664	14.773.248	4.924.416	0	0	4.924.416	0
2011	20.283.284	15.212.463	5.070.821	0	0	5.070.821	0
2012	27.176.903	20.382.677	6.794.226	0	0	6.794.226	0
2013	34.462.592	25.846.944	8.615.648	0	0	8.615.648	0
TOTAL	143.920.564	107.940.423	35.980.141	0	0	35.980.141	0
DMI 6.2 – Sprijin pentru informare și publicitate							
2007	2.829.888	2.122.416	707.472	0	0	707.472	0
2008	5.216.215	3.912.161	1.304.054	0	0	1.304.054	0

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR/FC)	Contribuție publică națională				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	
2009	4.360.539	3.270.404	1.090.135	0	0	1.090.135	0
2010	4.507.749	3.380.812	1.126.937	0	0	1.126.937	0
2011	3.141.324	2.355.993	785.331	0	0	785.331	0
2012	2.977.001	2.232.751	744.250	0	0	744.250	0
2013	6.967.284	5.225.463	1.741.821	0	0	1.741.821	0
TOTAL	30.000.000	22.500.000	7.500.000	0	0	7.500.000	0

IV. ASPECTE PRIVIND IMPLEMENTAREA

Cadrul general pentru implementarea POS Mediu

Programul va fi gestionat pe mai multe niveluri:

Autoritatea de Management pentru POS Mediu este Ministerul Mediului (MM), care este responsabil cu implementarea programului. În această calitate, MM va acționa ca planificator global al politicii de mediu, manager financiar și lider de proces. AM are un rol specific în asigurarea unei viziuni de ansamblu strategice asupra POS Mediu.

Organismele Intermediare în număr de 8, au fost înființate în fiecare din cele 8 regiuni de dezvoltare ale României (NUTS II). Ele vor îndeplini un rol important în implementarea POS la nivel regional acționând ca interfață între AM și beneficiari. AM delegă anumite responsabilități Organismelor Intermediare. Responsabilitățile principale ale acestora sunt legate de programare, monitorizare, control și raportare. Delegarea activităților de la AM la OI este reglementată de un acord scris.

Beneficiarii (B) au rolul principal în managementul și implementarea intervențiilor aprobate în cadrul POS Mediu. Ei sunt responsabili, de asemenea, și pentru organizarea licitațiilor și contractarea serviciilor și a lucrărilor.

Mecanismul de finanțare și implementare a fiecărui proiect din cadrul POS Mediu este reglementat de un Contract/Decizie/Ordin de Finanțare semnat între AM POS Mediu și beneficiar.

Comitetul de Monitorizare pentru POS Mediu are ca rol principal monitorizarea eficacității și calității implementării programului. Acest comitet reprezintă un forum pentru legăturile cu partenerii sociali și Comisia Europeană. Componenta instituțională și Regulamentul cadru de organizare și funcționare a acestui Comitet au fost aprobate prin HG nr. 834/2007.

Autoritatea de Certificare pentru toate Programele Operaționale, inclusiv pentru POS Mediu, este stabilită în cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, ca direcție generală Autoritatea de Certificare și Plată (ACP). În cadrul ACP există două unități separate, Unitatea de Certificare și Unitatea de Plată, fiecare dintre acestea fiind în coordonarea unui Director General Adjunct.

Organismul competent pentru primirea plăților de la Comisia Europeană pentru POS Mediu este Autoritatea de Certificare și Plată, prin Unitatea de Plată.

Organismul responsabil pentru efectuarea plăților către beneficiarii POS Mediu este Autoritatea de Certificare și Plată, prin Unitatea de Plată.

O unitate de plată este stabilită în cadrul MM – AM pentru plățile către contractori în cadrul proiectelor pentru Axa Prioritară 6 – Asistență Tehnică.

O Autoritate de Audit, care funcționează pe lângă Curtea de Conturi, pe de o parte, precum și unitatea de audit intern din cadrul MM, pe de altă parte, asigură auditul de sistem pentru POS Mediu.

În conformitate cu prevederile OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare responsabilitatea pentru organizarea procedurilor de atribuire (inclusiv pregătirea documentației de atribuire) pentru proiecte individuale, aparține

autorității contractante. Beneficiarii proiectelor finanțate în cadrul POS Mediu, vor fi Autorități Contractante. Verificarea conformității procesului de achiziție publică cu cerințele legale va fi în responsabilitatea următoarelor 2 organisme centrale înființate în acest scop:

- (a) Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice (UCVAP), înființată la nivelul Ministerului Finanțelor Publice care va efectua controlul ex-ante;
- (b) Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, care va efectua controlul ex-post.

AM-ul și OI-urile cooperează strâns cu instituțiile naționale responsabile cu asigurarea controalelor ex-ante și ex-post.

Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS) este instituția responsabilă de coordonarea managementului și implementării Instrumentelor Structurale în România în conformitate cu prevederile HG nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale. ACIS își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Finanțelor Publice. Responsabilitățile sale sunt de a coordona programarea, dezvoltarea și implementarea Programelor Operaționale din cadrul CSNR, pentru a asigura coordonarea și coerența dintre programe și, de asemenea, cu Programul Național de Dezvoltare Rurală și cu Programul Operațional pentru Pescuit.

Principii privind transmiterea, selecția și evaluarea proiectelor

Baza de selecție a proiectelor din POS Mediu este diferită în funcție de axele prioritare, așa cum se arată în tabelul de mai jos:

Axa prioritară	Baza de selecție	Metoda de evaluare	Metoda de selecție
1. Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată	Anexa POS Mediu – Lista indicativă a proiectelor, în ordinea priorității, pe baza Planurilor Naționale de Implementare a Acquis-ului și a Master Planurilor regionale pentru apă/apă uzată.	Evaluare calitativă a documentelor (în conformitate cu criteriile)	Toate proiectele planificate sunt aprobate de îndată ce îndeplinesc calitatea cerută. Programarea anuală a proiectului în funcție de priorități.
2.1 Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor și extinderea infrastructurii de management al deșeurilor	<p>Anexa POS Mediu – Lista indicativă a proiectelor în ordinea priorității, pe baza Planurilor Naționale pentru Managementul Deșeurilor, a Planurilor Regionale pentru Gestiunea Deșeurilor și a Master Planurilor județene.</p> <p>Nota: <i>Proiecte de prioritate primară</i> – Sisteme integrate noi de gestionare a deșeurilor la nivel regional/ județean, unde nu au fost, până acum, investiții majore – planificate a fi lansate în 2007-2010 <i>Proiecte de prioritate secundară</i> – extinderea sistemelor existente de management al deșeurilor – planificate a fi lansate în perioada 2008-2009, pe baza PRMD.</p>	Evaluare calitativă a documentelor (în conformitate cu criteriile)	Toate proiectele planificate sunt aprobate de îndată ce îndeplinesc calitatea cerută. Programarea anuală a proiectului în funcție de priorități.
2.2 Reabilitarea siturilor contaminate istoric	Cerere de propuneri de proiecte după definitivarea evaluării naționale a site-urilor contaminate. Strategia Națională pentru site-uri contaminate va fi pregătită cu sprijin extern (sunt necesare investigații complexe și analize, având în vedere proporțiile problemei, categoriile multiple de site-urile contaminate ce trebuie evaluate, plaja mare de actori implicați, nevoia de prioritizare a investițiilor). Strategia va fi finalizată până în 2009 și va include	Scor și clasificare	Preselecție și prioritizare

Axa prioritară	Baza de selecție	Metoda de evaluare	Metoda de selecție
	<p>criteriile de selecție, care vor fi supuse spre aprobare CM. Proiecte de infrastructură planificate începând cu 2009.</p>		
<p>3. Reabilitarea sistemelor urbane de încălzire în zonele fierbinți (hot-spot)</p>	<p>Cerere de propuneri pentru identificarea municipiilor/orașelor prioritare.</p> <p>Proiectele aferente municipiilor/orașelor prioritare vor fi selectate pentru finanțare odată ce îndeplinesc calitatea cerută.</p> <p>Pregătirea documentației proiectelor este finanțată prin Asistență Tehnică PHARE CES 2005 și 2006.</p>	<p>Două etape: 1) Punctarea și ierarhizarea potențialilor beneficiari, eligibili conform POS Mediu. Scor și clasificare 2) Evaluare calitativă a proiectelor (conform criteriilor aprobate)</p>	<p>Preselecție și prioritizare</p>
<p>4. Implementarea Sistemelor Adecvate de Management pentru Protecția Naturii</p>	<p>Cerere de propuneri de proiecte - intervenții în ariile protejate desemnate de actele normative relevante.</p>	<p>Scorul și clasificarea</p>	<p>Selecție pe baza de competiție la nivel regional. Proiectele vor fi selectate ținându-se cont de bugetul disponibil</p>
<p>5.1. Protecția împotriva inundațiilor 5.2. Reducerea eroziunii costiere</p>	<p>Propuneri de proiecte înaintate de către ANAR (unic beneficiar) în baza Master Planurilor aferente celor două sectoare (inundații și eroziune costieră).</p>	<p>Evaluare calitativă a documentelor (în conformitate cu criteriile aprobate).</p>	<p>Programarea anuală a proiectului în funcție de bugetul alocat</p>

Principii de selecție și aprobare a proiectelor în cadrul POS Mediu

Evaluarea proiectului se va realiza pentru a se asigura că aplicațiile respectă în totalitate, criteriile stabilite în Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006 privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și că beneficiile pentru zona respectivă sunt maximizate.

În conformitate cu art. 60 al Regulamentului Consiliului nr. 1083/2006, AM se va asigura că operațiunile sunt selectate pentru finanțare în conformitate cu criteriile aplicabile POS Mediu și că ele sunt conforme cu regulile naționale și comunitare pe întreaga perioadă de implementare.

În plus, în conformitate cu Regulamentul Comisiei nr. 1828/2006, AM se va asigura că beneficiarii sunt informați asupra condițiilor specifice privind produsele și serviciile ce urmează a fi furnizate în cadrul operațiunilor POS Mediu, planul de finanțare, termenul limită de execuție, informații financiare și alte informații relevante.

Evaluarea și selecția proiectelor este văzută ca un proces dinamic, fiind estimat că evaluarea aplicațiilor va fi transferată gradual de la Autoritatea de Management la Organismele Intermediare, în timp ce decizia privind selecția va rămâne la nivelul AM. O creștere graduală a responsabilităților OI-urilor în procesul de programare și selecție este un obiectiv cheie pe termen mediu.

AM se va ocupa de evaluarea beneficiarilor, pentru a se asigura că aceștia au o capacitate suficientă de a îndeplini aceste condiții înainte ca deciziile de aprobare să fie luate.

AM va pune la dispoziția potențialilor beneficiari informații clare și detaliate cu privire la:

- (a) *condițiile de eligibilitate* care trebuie îndeplinite pentru a se califica pentru finanțare în cadrul programului operațional;
- (b) o *descriere a procedurilor* pentru examinarea cererilor de finanțare și a perioadelor de timp pe care le implică;
- (c) *criteriile* pentru selectarea operațiunilor ce urmează a fi finanțate;
- (d) *punctele de contact* la nivel național și regional care pot furniza informații privind POS Mediu.

Principiile pregătirii și selecției proiectelor POS Mediu vor fi făcute publice prin intermediul mijloacelor publicitare la nivel național.

Ghidurile pentru solicitanți elaborate de AM POS Mediu, luând în considerare regulile de implementare pentru Fondurile Structurale și de Coeziune (Regulamentul Comisiei nr. 1828/2006), vor fi puse la dispoziția potențialilor beneficiari.

Formularele standard ale cererilor de finanțare vor fi disponibile pe Internet și la OI-uri, acestea din urmă fiind în măsură să furnizeze și asistență solicitanților.

Evaluarea și selecția proiectelor în cadrul POS Mediu implică o **procedură de lucru comună** a Organismelor Intermediare pentru POS Mediu și AM POS Mediu.

Decizia finală asupra selecției proiectelor este luată de AM care informează solicitanții în legătură cu decizia (inclusiv motivele respingerii pentru cei respinși și informații despre următoarele sesiuni de selecție).

Proiectele ale căror costuri globale depășesc 25 milioane de Euro sunt considerate „proiecte majore” și vor fi transmise pentru evaluare și aprobare la Comisia Europeană. Decizia CE va defini obiectul fizic, valoarea la care rata de cofinanțare se aplică, precum și planul anual de angajare a sumelor din FEDR/FC.

AM se va asigura că sistemul de selecție a proiectelor este conform cu principiile parteneriatului și transparenței. După consultarea partenerilor relevanți în timpul procesului de pregătire și evaluare, proiectele vor fi selectate dacă sunt pregătite la un nivel care poate asigura implementarea lor corespunzătoare.

Următoarele criterii generale de selecție vor fi aplicate:

- Admisibilitate
- Eligibilitate
- Relevanță și maturitate

Procedura de modificare a Documentului Cadru de Implementare a POS Mediu

Documentul Cadru de Implementare a POS Mediu se aprobă prin ordin comun de către ministrul mediului și ministrul finanțelor publice.

Inițierea procedurii de modificare a Documentului Cadru de Implementare a POS Mediu revine Autorității de Management pentru POS Mediu. Modificările propuse vor fi supuse avizării Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, după care vor fi aprobate prin ordin comun de către ministrul mediului și ministrul finanțelor publice.